

JAARSTUKKEN 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Leeswijzer	3
Totaaloverzicht programma's in cijfers.....	5
Analyse rekeningresultaat	6
Dienstverlening & Bestuur	7
Beleidsvelden.....	7
Beleidsindicator	10
Wat heeft het gekost?	11
Financiële toelichting.....	12
Overzicht investeringen	14
Welzijn & Zorg.....	15
Beleidsvelden.....	15
Beleidsindicator	19
Wat heeft het gekost?	20
Financiële toelichting.....	21
Overzicht investeringen	25
Instroomdata en toelichting.....	26
Wonen & Ondernemen.....	27
Beleidsvelden.....	27
Beleidsindicator	30
Wat heeft het gekost?	31
Financiële toelichting.....	32
Overzicht investeringen	34
Paragrafen	35
Lokale heffingen	36
Onderhoud kapitaalgoederen.....	41
Bijlage: onderhoud kapitaalgoederen.....	42
Verbonden partijen.....	43
Overzicht verbonden partijen	45
Financiering	63
Bedrijfsvoering	66
Grondbeleid.....	68
Prognose resultaten grondexploitaties.....	70
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	73
Fiscale Paragraaf.....	78
Jaarrekening.....	80
Analyse rekeningresultaat	81
Balans per 31 december.....	83
Grondslagen voor waarderingen en resultaatbepaling.....	83

Toelichting op de balans	87
De Sisa bijlage.....	101
De controleverklaring van de accountant.....	109
Financiële overzichten	113
Vrije dekkingsmiddelen	114
Baten en lasten cf BBV	115
Taakvelden begroting 2018.....	116
Overhead	117
Toevoegingen en onttrekkingen aan / van reserves.....	118
Resultaat rekening/begroting voor en na bestemming.....	119
Overzicht incidentele baten lasten	120
Berekening Emu-saldo	122
Jaarrekening woningbedrijf 2018.....	123

Leeswijzer

Opzet jaarstukken

De jaarrekening bestaat uit de volgende onderdelen te weten:

- de programmaverantwoording
- de paragrafen
- de financiële jaarrekening
- de financiële overzichten

Programma's

De programmaverantwoording bestaat uit 3 programma's met in totaal 15 beleidsvelden:

Programma 1: Dienstverlening & Bestuur

Beleidsvelden:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Bedrijfsvoering
- Bestuur
- Burgerzaken
- Openbare orde en veiligheid

Programma 2: Welzijn & Zorg

Beleidsvelden:

- Inkomensvoorzieningen
- Jeugd 0-23 jaar
- Kunst, cultuur en ontwikkeling
- Sport, recreatie en sportaccommodaties
- Zorg en voorzieningen

Programma 3: Wonen & Ondernemen

Beleidsvelden:

- Economie en toerisme
- Grondbedrijf
- Omgevingstaken
- Openbare ruimte
- Woningbedrijf

Beleidsveld

Per beleidsveld benoemen we de volgende zaken:

- maatschappelijk effect
- speerpunt voor 2018
- doelstelling van 2018
- de activiteiten van 2018

Beleidsindicatoren

Per programma geven we beleidsindicatoren aan die te vergelijken zijn met andere gemeenten. De beleidsindicatoren kunt u ook vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Wat heeft het gekost?

Elk programma sluit met een financieel overzicht onder het kopje "wat heeft het gekost?"

Hierin wordt onderscheid gemaakt in jaarlijks terugkerende (structurele) exploitatielasten en éénmalige (incidentele) lasten, waaronder ook de investeringen vallen. De jaarlasten van de investeringen zijn in de rekening opgenomen en maken dus onderdeel uit van het resultaat.

De mutaties worden aan het einde van elk programma toegelicht. De investeringen die ten laste komen van de reserves worden opgenomen in het beleidsveld "algemene dekkingsmiddelen".

Na de toelichting op de speerpunten en overige ontwikkelingen treft u aan:

- een overzicht met de verplichte beleidsindicatoren van het programma,
- een totaaloverzicht van de baten en lasten 2018 van het betreffende programma,
- een overzicht van investeringen die betrekking hebben op het programma en
- aan het einde van het programma de financiële verantwoording 2018 met toelichting.

Aan het begin van de drie programma's is een totaal overzicht opgenomen van baten en lasten van de totale jaarrekening, inclusief het resultaat.

Paragrafen

U treft de volgende paragrafen aan:

- Lokale heffingen
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Verbonden partijen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Grondbeleid
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Fiscale paragraaf

De paragrafen zijn verplicht op grond van het bepaalde in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De fiscale paragraaf gaat in op de invoering van de vennootschapsbelasting voor de gemeenten, deze paragraaf is niet verplicht.

Totaaloverzicht programma's in cijfers

Programma <i>Bedrag in euro's</i>	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Dienstverlening & Bestuur	19.486.462	19.249.700	19.836.343	18.712.890
Welzijn & Zorg	16.612.859	17.515.191	30.784.447	18.237.049
Wonen & Ondernemen	13.531.222	15.087.787	22.831.819	15.050.610
Totaal lasten	49.630.543	51.852.678	73.452.609	52.000.549
Dienstverlening & Bestuur	38.546.690	39.042.079	39.783.287	39.242.309
Welzijn & Zorg	4.107.473	3.518.727	3.586.127	3.867.217
Wonen & Ondernemen	7.650.594	8.563.596	15.974.132	9.655.057
Totaal baten	50.304.758	51.124.402	59.343.546	52.764.583
Totaal saldo	V674.215	N728.276	N14.109.063	V764.034
Lasten	1.055.013	570.105	570.105	677.830
Baten	2.638.160	1.298.381	14.679.168	2.500.381
Saldo reserves	V1.583.147	V728.276	V14.109.063	V1.822.551
Saldo na reserves	V2.257.362			V2.586.585

In 2018 is voor de bouw van het Kindcentrum Avenhorn € 13 miljoen beschikbaar gesteld.

Op Programma 2 Welzijn & Zorg onder Jeugd 0-23 staat de investering geraamd en op Programma 1 Dienstverlening & Bestuur staat onder Algemene dekkingsmiddelen de inkomst uit de reserve geraamd.

Omdat de investering in zijn geheel in 2018 is begroot en de uitvoering gespreid over een aantal jaren plaats vindt ziet op de genoemde onderdelen een groot verschil tussen de kolom raming en werkelijk.

Analyse rekeningresultaat

Onderstaand geven wij een cijfermatige toelichting op het positieve resultaat van € 2.586.464. Voor een beleidsmatige toelichting en overige voor- en nadelen verwijzen wij u naar de toelichting per programma.

Het resultaat bestaat in hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

	Exploitatie	Grondbedrijf	Woningbedrijf	Totaal
Resultaat voor bestemming	€ 466.755 N	€ 12.333 N	€ 1.243.000 V	€ 763.913 V
Mutaties reserves	€ 1.822.551 V	€ -	€ -	€ 1.822.551 V
Resultaat na bestemming	€ 1.355.796 V	€ 12.333 N	€ 1.243.000 V	€ 2.586.464 V

Dienstverlening & Bestuur

Doelstelling en missie

Optimale dienstverlening voor inwoner en ondernemer.

Beleidsvelden

Beleidsveld: Algemene dekkingsmiddelen

Maatschappelijk effect

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald en die vrij besteedbaar zijn. De algemene dekkingsmiddelen worden onderverdeeld in:

1. Lokale heffingen

De lokale heffingen zijn belastingen die geheven worden van inwoners en bedrijven, ze zijn vrij besteedbaar. Denk hierbij aan Onroerend Zaak Belasting (OZB), forensenbelasting, rioolheffing en hondenbelasting.

2. Algemene uitkering

Onze belangrijkste inkomstenbron is de uitkering uit het Gemeentefonds. Die uitkering bedraagt bijna de helft van onze inkomsten. We hebben geen invloed op de hoogte van de gemeentefondsuitkering. Over de besteding van de middelen uit het Gemeentefonds hoeven we ons niet te verantwoorden richting het Rijk. We kunnen deze middelen, met inachtneming van wet- en regelgeving, vrij besteden aan taken die het Rijk heeft opgedragen of aan eigen beleid.

3. Dividend

Dit is een winstuitkering die wordt uitbetaald aan aandeelhouders. Hiervoor ontvangen we dividend voor de aandelen. We hebben aandelen van Alliander en de Bank Nederlandse Gemeenten en we ontvangen dividend.

4. Mutaties in de reserves

De raad bepaalt jaarlijks bij de begroting en de begrotingswijzigingen welke stortingen en onttrekkingen er plaatsvinden.

5. Overige baten

Dit zijn overige inkomsten waar geen specifiek bestedingsdoel voor is bepaald. We ontvangen onder andere inkomsten uit verhuur en pacht.

Beleidsveld: Bedrijfsvoering

Maatschappelijk effect

Wij willen onze bedrijfsvoering zo inrichten dat wij in staat zijn om op een uitstekende wijze dienstverlening te bieden aan onze inwoners en ondernemers.

Beleidsveld: Algemeen bestuur

Maatschappelijk effect

Tot dit beleidsveld behoort de facilitering van de bestuursorganen:

- college van burgemeester en wethouders (reiskosten, verblijfkosten e.d.)
- raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.)
- de ondersteuning van de raad, de griffie
- regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking
- lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie en accountantscontrole

Beleidsveld: Burgerzaken

Overige ontwikkelingen

In maart 2018 vond de gemeenteraadsverkiezing plaats. De kosten voor deze verkiezing zijn meegenomen in de begroting 2018.

Naast de verkiezingen richten we ons in 2018 binnen burgerzaken primair op de dienstverlening aan inwoners. We richten ons op het werken op afspraak naast de mogelijkheid om gedurende bepaalde periodes zonder afspraak binnen te komen voor een reisdocument of rijbewijs. Ook het bezorgen van reisdocumenten en rijbewijzen is tegen kostprijs mogelijk. Een ander speerpunt betreft de kwaliteit van onze Basis Registratie Personen (BRP). We zetten in op het bevorderen van de adreskwaliteit in de BRP en het als gevolg daarvan het voorkomen en bestrijden van adres gerelateerde fraude.

Beleidsveld: Openbare orde & veiligheid

Maatschappelijk effect

Ondermijnd gedrag en fraude roept maatschappelijke verontwaardiging op. Bovendien kan het negatieve effecten hebben op de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel van ondernemers en inwoners. Met onze aanpak willen we de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel verhogen.

Speerpunt: Ondermijnende criminaliteit

Doelstelling 2018

Bewustwording creëren betreffende het onderwerp ondermijning onder medewerkers van gemeente Koggenland. En het integraal oppakken van cases op dit thema (bv. hennepcultuur, prostitutie, woonfraude, Irish Travellers, arbeidsuitbuiting etc.).

Wat wilden we doen?

- Organiseren van een bewustwordings sessie Ondermijning voor medewerkers van gemeente Koggenland;
- Uitvoering geven aan het beleid omtrent artikel 13B Opiumwet;
- Starten met het project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA);
- Voorkomen dat Irish Travellers in Koggenland neerstrijken door hierin samen te werken met politie;
- Handhaven op illegale prostitutie en het aanpakken van mensenhandel/arbeidsuitbuiting in samenwerking met de Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) partners.

Wat hebben we gedaan?

- In 2018 hebben we drie bewustwordings sessies over Ondermijning georganiseerd. Twee sessies voor onze medewerkers en in het najaar een sessie voor uw raad.
- Er is uitvoering gegeven aan het beleid omtrent artikel 13b Opiumwet (bestuurlijke bevoegdheid tot het sluiten van woningen en panden). In 2018 is een schuur en een woning gesloten;
- Het project LAA is gestart en inmiddels zijn er al 28 adresonderzoeken afgerond met de volgende resultaten:
 - Illegale verhuursituatie hersteld: 5
 - Verbetering in de BRP: 7
 - Lopend onderzoek: 4
 - Vertrokken Onbekend Waarheen procedure gestart: 2
 - Informatie aan CJIB: 2
 - Situatie onterecht/opgeheven zonder interventie: 8
- In 2018 zijn de Irish Travellers (van Ierse afkomst rondtrekkende malafide klusjesmannen) niet neergestreken in Koggenland;
- In 2018 zijn er geen handhavingstrajecten geweest van illegale prostitutie of mensenhandel/arbeidsuitbuiting.

Speerpunt: Buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA)

Doelstelling 2018

Meer inzet en regie op handhaving van onder andere overlast, de Algemene Plaatselijke Verordening en de Drank- en Horecawet. Inzet van de BOA zowel preventief als repressief (d.m.v. het opleggen van boetes).

Wat wilden we doen?

- De BOA-functie uitbreiden met meer uren.
- De uren die worden ingehuurd voor Drank- en Horecawetcontroles (deels) in eigen beheer

uitvoeren.

- De BOA meer zichtbaar laten zijn door goede facilitering van uniform, auto etc.

Wat hebben we gedaan?

- De BOA-functie is in 2018 uitgebreid naar 40 uren in de week, begin 2019 naar 64 uren.
- De BOA's voeren nog geen Drank- en Horecawetcontroles uit omdat het team daar nog niet voor bevoegd is.
- De BOA's zijn inmiddels goed gefaciliteerd en zichtbaar met een uniform, auto, fietsen, etc. Daarnaast hebben zij meerdere kennismakingsmomenten georganiseerd om met inwoners in gesprek te gaan.

Beleidsindicator

Beleidsindicator	Eenheid	Jaar	Koggenland	Nederland
Taakveld:	Bestuur & ondersteuning			
Formatie *	Fte per 1.000 inwoners	2017	6	8
Externe inhuur	% van de loonsom + totale kosten inhuur externen	2017	5,9	17,0
Taakveld:	Veiligheid			
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	2018	0,2	2,2
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2017	3	5
Diefstal uit woningen	aantal per 1.000 inwoners	2018	1,8	2,5
Vernieling & beschadiging (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	2018	4	5,4
Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 jongeren	2018	9	131
Taakveld:	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening & stedelijke vernieuwing			
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2018	603	649
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	€	2018	691	721
Gemiddelde WOZ waarde woningen	€ 1.000	2018	242	230
Demografische druk**	in %	2018	77,1	69,6
Taakveld:	Sociaal domein			
Jongeren met delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2015	0,9	1,5

cijfers winkeldiefstal 2017: 0,2 Koggenland en 2,2 Nederland

cijfers diefstal uit woningen 2017: 1,8 Koggenland en 2,9 Nederland

cijfers vernieling & beschadiging (in de openbare ruimte) 2017: 4,9 Koggenland en 4,8 Nederland

Bovenstaande gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl. Dit is de bron waar alle gemeenten en andere partijen hun gegevens moeten aanleveren. Hierdoor is er een vergelijking mogelijk met Nederland. Voor de beleidsindicator 'jongeren met delict voor de rechter' is er voor Koggenland nog geen recentere cijfer beschikbaar. Voor de beleidsindicatoren 'overhead' en 'apparaatskosten' zijn geen vergelijkbare cijfers van Nederland beschikbaar. Om deze reden is ervoor gekozen om deze twee beleidsindicatoren niet weer te geven.

* Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Bij bezetting gaat het om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is.

** De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Toelichting Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking.

Wat heeft het gekost?

Beleidsvelden	Jaarrekening	Primaire begroting	Begroting	Jaarrekening
<i>Bedrag in euro's</i>	2017	2018	2018 na wijziging	2018
Algemene dekkingsmiddelen	1.606.583	1.127.832	1.196.266	840.099
Bedrijfsvoering	16.425.762	16.376.290	16.770.490	16.054.090
Bestuur	599.607	493.350	535.350	572.004
Burgerzaken	295.077	211.687	211.687	294.436
Openbare orde & veiligheid	1.614.446	1.610.646	1.692.655	1.630.093
Totaal lasten	20.541.475	19.819.805	20.406.448	19.390.720
Algemene dekkingsmiddelen	35.584.450	35.581.937	49.503.123	37.173.926
Bedrijfsvoering	5.096.953	4.386.923	4.587.723	3.954.416
Bestuur	6.364			112.550
Burgerzaken	480.202	362.500	362.500	453.599
Openbare orde & veiligheid	16.882	9.100	9.109	48.199
Totaal baten	41.184.851	40.340.460	54.462.455	41.742.690
Saldo programma incl. mutaties reserves	20.643.375	20.520.655	34.056.007	22.351.970

Financiële toelichting

De opvallende verschillen ten opzichte van de begroting 2018 binnen dit programma zijn hieronder toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen

11.250 N

Mutaties reserves	Het nadeel op de reserves komt met name door de lagere onttrekking voor de scholenbouw Avenhorn, de onttrekking vanwege het sociaal domein en de onttrekking vanwege de initiatieven vitaal platteland.	11.560	N
Vrijval begrotingsruimte 2019	Het restsaldo over 2018 op onvoorzien € 119.000 en structurele begrotingsruimte € 92.000 vallen vrij ten gunste van het rekeningresultaat.	211	V
Algemene uitkering	Als gevolg van lagere rijksuitgaven en te hoge declaraties landelijk in het BTW- compensatiefonds (BCF) is er sprake van een nadeel op de gemeentefondsuitkering.	393	N
BTW/BCF onderzoek	Het onderzoek is afgerond en er is geen verplichting meer aanwezig voor dit bedrag.	178	V
OZB inkomsten	De hogere OZB inkomsten worden in de paragraaf lokale heffingen toegelicht.	70	V
Lagere uitgaven Vitaal Platteland	In de begroting 2018 was € 300.000 opgenomen voor de initiatieven ten behoeve van Vitaal Platteland. Er zijn in 2018 verschillende initiatieven geweest o.a.: beleefstuin Berkenhout, Groen Berkhout en Ursem en natuurspeeltuin Berkhout. Het restant blijft beschikbaar in de reserve.	240	V

Bedrijfsvoering

83 V

Automatisering	Eerder hebben wij u geïnformeerd dat wij in het zomerreces een akkoord hadden bereikt met een softwareleverancier over de forse tariefsverhoging die zij vanaf 2015 doorvoerden. De tariefsverhoging hadden wij wel opgenomen in de begroting echter tot nu toe niet betaald. De afgelopen jaren hebben diverse gesprekken over de tariefsverhoging plaatsgevonden en dit jaar hebben wij een akkoord bereikt. Dit akkoord leidt tot een incidenteel voordeel van € 260.000. (In de begroting 2019 is het structurele voordeel overigens verwerkt). Daarnaast is inzichtelijk geworden dat diverse software kosten lager uitvallen dan begroot en dit levert een voordeel op van incidenteel € 90.000 en structureel € 40.000. Daarnaast hebben wij minder diensten van derden afgenomen doordat er minder externe ICT ondersteuning bij projecten nodig was en er ook minder storingen zijn geweest.	387	V
Loonkosten personeel	<ul style="list-style-type: none"> •Overschrijding als gevolg van de vervanging van medewerkers i.v.m. (langdurige) ziekte en zwangerschap. •De aanpassing van de raadsvergoeding voor raadsleden voor kleine gemeenten met terugwerkende kracht vanaf maart 2018 zorgt voor een structureel nadeel. •Door een toename van de toe te rekenen uren aan het grondbedrijf is er sprake van een incidenteel voordeel. 	369	N

Investeringen ten laste van reserve	De investeringen voor de harmonisatie van het applicatielandschap waren lager dan begroot dit jaar. Dit wordt gecompenseerd via een lagere onttrekking uit de algemene reserve en heeft daardoor geen invloed op het resultaat.	58	V
-------------------------------------	---	----	---

Bestuur

76 V

De Weelde	De afwikkeling van de gronden De Weelde levert een incidenteel voordeel op van € 100.000.	100	V
Juridische ondersteuning	Voor juridische ondersteuning (met name advocaat kosten) is € 37.000 meer uitgegeven op diverse grote complexe dossiers.	37	N
Dienstverlening	Voor de verbetering van de dienstverlening was rekening gehouden met de uitvoering van een aantal projecten. Een deel van de projecten is later gestart dan gepland in 2018 (online dienstverlening) waardoor minder is uitgegeven dan geraamd.	34	V

Burgerzaken

8 V

Op het beleidsveld burgerzaken zijn geen noemenswaardige afwijkingen ten opzichte van de begroting. De toelichting kunt u vinden in de paragraaf lokale heffingen.

Openbare orde en veiligheid

102 V

Brandweer	Dit betreft onder andere een incidenteel voordeel doordat een verrekening over 2016 met de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft plaatsgevonden op inzet basis- en pluspakket risicobeheersing Daarnaast is er een voordeel vanwege de huurinkomsten van het pand aan de Buitenroede. Deze huurinkomsten zijn vanaf 2019 meegenomen in de begroting	75	V
-----------	---	----	---

Overzicht investeringen

	Beleidsveld	Datum besluit	Beschikbaar krediet in 2018	Realisatie 2018	Afsluiten
Cijfers x € 1.000					
Kredieten					
<i>t.l.v. reserves:</i>					
Harmonisatie applicatielandschap	Bedrijfsvoering	RB 19-06-17	138	38	nee
Implementatie AVG	Alg. bestuur	RB 13-02-17	20	26	ja
Samenwerking KOM en WF 7	Alg. bestuur	diverse	135	47	nee
<i>Activeren:</i>					
I&A plan 2017	Bedrijfsvoering	CB 13-12-16	165	60	nee
I&A plan 2018	Bedrijfsvoering	CB 09-10-17	302	78	nee
Aankoop woning West 108	Bedrijfsvoering	RB 16-07-18	300	262	nee
Begraafplaats De Groene Toren	Burgerzaken	CB 03-12-18	14	16	ja
Totaal			1074	528	

Welzijn & Zorg

Doelstelling en missie

De gemeente Koggenland wil een toegevoegde waarde zijn voor de leefbaarheid en de saamhorigheid in onze dorpskernen. Kwaliteiten, krachten en kansen zijn het startpunt. Individuele en verenigde inwoners van Koggenland ontwikkelen zich zo veel mogelijk zelfstandig. Onze inwoners en organisaties kunnen, als het nodig is, rekenen op ondersteuning op maat. Wij zijn effectief, laagdrempelig en bereikbaar voor iedereen. Waarbij goede en actieve communicatie, samenwerking én betrokkenheid centraal staan.

Wat wilden we in 2018?

Vastgestelde stip op de horizon 2014-2018

Inwoners van Koggenland zijn zelfredzaam en participeren, naar vermogen, in onze samenleving. Onze jeugd en jongeren ontwikkelen zich, binnen hun kunnen, zo breed mogelijk. Onze ouderen kunnen, wanneer de eigen mogelijkheden onvoldoende zijn, rekenen op ondersteuning. Waar de eigen mogelijkheden en de sociale omgeving niet toereikend zijn, bieden wij een (tijdelijk) vangnet, gericht op maatwerk.

Beleidsvelden

Beleidsveld: Inkomensvoorzieningen

Maatschappelijk effect

Zowel op landelijk als lokaal niveau zijn inkomensondersteunende voorzieningen beschikbaar voor minima. De gemeente zet zich in om het gebruik te bevorderen en daardoor bij te dragen aan financiële zelfredzaamheid van inwoners. Door financiële problemen te voorkomen en waar nodig hulp te verlenen, wordt belemmering van meedoen in onze samenleving als gevolg van financiële zorgen zo veel mogelijk voorkomen.

Inwoners die (nog) niet in staat zijn om door middel van (arbeids)participatie een eigen inkomen te verkrijgen, worden op grond van de Participatiewet via WerkSaam Westfriesland voorzien van een inkomensondersteuning, zodat zij niet onder de armoedegrens leven.

Overige ontwikkelingen

Vangnet participatiewet 2018

We hebben in 2018 wederom een tekort op de BUIG (Bundeling Uitkering Inkomensvoorziening Gemeenten), waardoor we in aanmerking komen voor de vangnet regeling. Hierover krijgt u separaat een raadsvoorstel met instemming. We hadden al rekening gehouden met het tekort en de te ontvangen vangnetuitkering in de begroting.

Speerpunt: Extra inzet armoedebestrijding kinderen

Doelstelling 2018

Armoedebestrijding kinderen continueren, wijze van verdeling van de gelden aanpassen.

Wat wilden we doen?

Intensief samenwerken met organisaties en stichtingen om zodoende maatwerk te kunnen leveren.

Wat hebben we gedaan?

We hebben onderzoek gedaan bij de gebruikers (inwoners, maatschappelijke partners) en het Zorgteam als uitvoerder van de regeling Kinderkoggenfonds. Alle partijen gaven aan erg tevreden te zijn over de regeling. De regeling is daarom ongewijzigd voortgezet en er is extra aandacht aan de regeling gegeven (folder, social media, Koggenieuws) om het bereik verder te vergroten.

Speerpunt: Extra inzet op re-integratie

Doelstelling 2018

Inwoners met een achterstand op de arbeidsmarkt beter ondersteunen bij het verkrijgen van werk.

Wat wilden we doen?

Intensivering van re-integratieprojecten.

Wat hebben we gedaan?

Het Wijkleercentrum Avenhorn opende in februari haar deuren. Er wordt een innovatieve opleiding op MBO niveau 2 aangeboden met verschillende doelen op het sociaal domein. Verder is een plan van aanpak re-integratie opgesteld en de uitvoering ervan als plustaak belegd bij WerkSaam Westfriesland. De besluitvorming hierover binnen de gemeente en WerkSaam werd in december 2018 afgerond. De uitvoering van de plustaak vindt plaats in 2019.

Speerpunt: Verhogen van inkomensgrens bijzondere bijstand

Doelstelling 2018

Een grotere groep inwoners komt in aanmerking voor en maakt gebruik van inkomensondersteuning in de vorm van bijzondere bijstand.

Wat wilden we doen?

De inkomensgrens voor bijzondere bijstand verhogen van 115% naar 120% van de geldende bijstandsnorm.

Wat hebben we gedaan?

De beleidsregels bijzondere bijstand zijn dusdanig aangepast dat de inkomensgrens is opgehoogd van 115% naar 120%.

Beleidsveld: Jeugd 0-23 jaar

Maatschappelijk effect

Ieder kind groeit op in goede gezondheid, in een veilige omgeving en is goed voorbereid op het onderwijs. Het leerplichtige kind kan rekenen op passend onderwijs om vervolgens door te stromen naar een vervolgopleiding en/of werk. Daarnaast willen we het voorzieningenniveau optimaliseren en passend zorgaanbod te bieden om ernstige opvoed- en opgroei problemen te verminderen en voorkomen.

Overige ontwikkelingen

Veilig Thuis

Voor de jaren 2018 tot en met 2020 is begin 2018 door de 18 gemeenten uit de regio Noord-Holland Noord een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met Veilig Thuis. In deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over financiering, prestaties, rapportage en aansturing vastgelegd.

De organisatie Veilig Thuis heeft gedurende de periode van 30 maart 2018 tot en met 16 januari 2019 onder verscherpt toezicht gestaan van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd van het Ministerie van VWS. Het verscherpte toezicht is opgeheven omdat de Inspectie vertrouwen heeft gekregen in alle activiteiten die Veilig Thuis heeft ondernomen en toezeggingen die zijn gedaan ter verbetering van de organisatie. Voorwaarde daarbij was wel dat Veilig Thuis over voldoende middelen beschikt om haar werk goed te kunnen doen en toekomstbestendig te kunnen zijn. Dit heeft in 2019 financiële consequenties. Voor het jaar 2018 heeft Koggenland een extra financiële bijdrage geleverd van € 35.000,-

Integrale crisisdienst jeugd

Vanaf 1 januari 2018 is er in de regio Noord-Holland Noord één crisisdienst voor kinderen/jongeren in crisis: Crisisdienst Jeugd Noord-Holland Noord.

Deze crisisdienst, die 24/7 bereikbaar is, wordt gevormd door een samenwerking van verschillende zorgaanbieders. Namelijk De Jeugd- en Gezinsbeschermers, Parlan Jeugdhulp, GGZ Noord-Holland Noord/Triversum (Kinder- en jeugdpsychiatrie), Lijn5 (LVB en jeugdzorg) en Brijder Verslavingszorg. De crisisdienst is hiermee operationeel.

Aanbesteding Jeugdzorg Plus

In 2018 hebben de 18 gemeenten in de regio Noord-Holland Noord gezamenlijk de Jeugdzorg Plus (gesloten jeugdzorg) aanbesteed.

Dit heeft geresulteerd in een nieuwe aanbieder, te weten Horizon Jeugdzorg & Onderwijs. De voorgaande aanbieder (Parlan) heeft tegen de gunning aan Horizon een kort geding aangespannen, maar verloren.

Horizon heeft een andere werkwijze dan Parlan en voldoet daarmee aan de eisen/wensen van de regio.

Speerpunt: Herverdeling gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid 2018

Doelstelling 2018

Door ontbreken van steun van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Primair Onderwijs-raad voor een nieuwe bekostigingssystematiek is er onvoldoende draagvlak voor invoering per 2018. Het Rijk heeft besloten de huidige systematiek in 2018 te blijven hanteren.

Wat wilden we doen?

In afwachting van de landelijke ontwikkelingen blijvend inzetten op vroegsignalering door optimalisatie van het peuterwerk.

Wat hebben we gedaan?

Peuteropvang

In 2018 is naar aanleiding van de eindrapportage harmonisatie peuteropvang 2017 bestuurlijk overeenstemming bereikt over de wijze waarop de uitgangspunten van de gemeentelijke subsidiëring van peuteropvang moet worden aangepast om het bereik van peuters verder te vergroten.

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB)

Als gevolg van de landelijke herverdeling van de middelen GOAB is in 2018 bekend geworden dat de gemeente Koggenland met ingang van 2019 in aanmerking komt voor een specifieke uitkering GOAB. Deze middelen zullen grotendeels worden ingezet ten behoeve van voorschoolse educatie.

Speerpunt: Koplopersproject

Doelstelling 2018

Voortijdig schoolverlaten voorkomen door optimale aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp met het Zorgteam.

Wat wilden we doen?

De afspraken van het schoolmaatschappelijk werk naleven, zoals vastgelegd in het regionaal Convenant Schoolmaatschappelijk Werk VO 2017-2022.

Wat hebben we gedaan?

De afspraken van het schoolmaatschappelijk werk zoals vastgelegd in het regionaal Convenant Schoolmaatschappelijk Werk VO 2017-2022, zijn in 2018 nageleefd.

Speerpunt: Voortzetten uitvoeren plan van aanpak jeugd op straat

Doelstelling 2018

Beperken van jeugdoverlast en versterken van de signaleringsfunctie van het ambulante jongerenwerk binnen het Zorgteam.

Wat wilden we doen?

- Inzicht krijgen / behouden in de overlastmeldingen (intern en extern) om zodoende één overzicht te hebben.
- Beperken en zoveel mogelijk voorkomen van jeugdoverlast
- In een vroegtijdig stadium in contact komen met jongeren om eventuele problemen op verschillende gebieden (zorg, werk, leerplicht etc.) te voorkomen en/of hen hierbij te ondersteunen.

Wat hebben we gedaan?

Het plan van aanpak is inmiddels structureel van aard en maakt onderdeel uit van de integrale werkwijze van het jongerenwerk (Zorgteam), leerplicht, politie, Openbare Orde en Veiligheid en jeugdbeleid.

Het aantal ontvangen overlastmeldingen bij het Meldpunt Koggenland laat een structurele daling zien.

In 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018 was dit aantal resp. 135, 162, 70, 51 en 24.

Ook de jeugdgerelateerde meldingen (incl. overlast en baldadigheid) binnen gekomen bij de politie laten afgelopen jaren een daling zien. In 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018 was dit aantal resp. 197, 202, 159, 195 en 130.

Beleidsveld: Kunst, cultuur & ontwikkeling

Maatschappelijk effect

Een bibliotheekaanbod dat bekend is bij, toegankelijk voor en voorziet in een behoefte van inwoners.

Overige ontwikkelingen

De bijdrage van € 16 per leerling voor stimulering van het muziekonderwijs in 2018, is door alle basisscholen heel divers besteed.

Koggenland haakte aan bij de Westfriese activiteiten in het kader van de Roze Week. De basisscholen hesen in deze week de regenboogvlag en hebben aandacht geschonken aan het thema: 'Liefde mag gezien worden'.

De voetbalverenigingen hebben regenboogballen gekregen om aandacht te kunnen besteden aan non-discriminatie en diversiteit in brede zin.

Beleidsveld: Sport, recreatie & sportaccommodaties

Maatschappelijk effect

De gemeente verleent subsidie ten behoeve van jeugdleden en accommodaties. Dit stelt de verenigingen mede in staat hun maatschappelijke taak/verantwoordelijkheid te nemen om inwoners actief deel te laten nemen aan activiteiten of zich in te zetten als vrijwilliger.

Regelmatig ondersteunt de gemeente de verenigingen bij de uitvoering van hun maatschappelijke taak. Voorbeelden daarvan zijn de initiatieven in het kader van het project 'In control of alcohol en drugs' en het aanbieden van een Energiescan om sportaccommodaties te verduurzamen.

Overige ontwikkelingen

Nota Sport en Bewegen

Een afvaardiging van lokale sportverenigingen heeft, onder externe begeleiding, een nota opgesteld waarin de focus ligt op de toekomstbestendigheid van de verenigingen. Deze nota gaat dienen als basis voor het nieuw op te stellen sport- en beweegbeleid.

Beleidsveld: Zorg & voorzieningen

Maatschappelijk effect

Onze inwoners kunnen, als het nodig is, rekenen op ondersteuning op maat.

Waarderen en waar nodig (onder)steunen van mantelzorgers en vrijwilligers, zodat deze in staat zijn én blijven om zich belangeloos in te zetten voor mede-inwoners.

Overige ontwikkelingen

De nota 'Lokaal gezondheidsbeleid 2018-2021' is vastgesteld door de raad.

Per 1 november 2018 is gemeente Koggenland aangesloten bij de landelijke aanpak Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG).

De eerste stappen om een dementievriendelijke gemeente te worden, zijn gezet. De gemeente en Alzheimer Nederland tekenden het convenant 'Dementievriendelijke gemeente' met daarin samenwerkingsafspraken.

De pilot uitstroom Maatschappelijke opvang/Beschermd wonen (MO/BW) is op 1 juli 2018 gestart. Het gaat om een pilot van twee jaar waarbij jaarlijks op Westfries niveau 100 woningen beschikbaar worden gesteld aan bewoners van MO/BW locaties die klaar zijn om uit te stromen. De pilot is een samenwerking tussen woningcorporaties, gemeenten en de MO/BW zorgorganisaties.

Beleidsindicator

Beleidsindicator	Eenheid	Jaar	Koggenland	Nederland
Taakveld: Sociaal domein				
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2018	14	40
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners 15-65 jaar	2018	10	18
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jr	2015	2,4	6,6
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2015	0,5	1,5
Jongeren met jeugdhulp	% jongeren < 18 jaar	2018	8,4	9,2
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12-23 jaar	2018	0,0	0,3
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2018	0,8	1,0
Clënten met maatwerkarrangement WMO	aantal per 10.000 inwoners	2018	330	580
Niet sporters	%	2016	41,1	48,7
Banen	aantal per 1.000 inwoners 15-64 jr	2018	464	663
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2018	70,9	67,8
Taakveld: Onderwijs				
Absoluut verzuim *	per 1.000 leerlingen	2017	1	2
Relatief verzuim *	per 1.000 leerlingen	2017	15	27
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VP en MBO onderwijs	2016	1,1	2,0

Bovenstaande gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl. Dit is de bron waar alle gemeenten en andere partijen hun gegevens moeten aanleveren. Hierdoor is er een vergelijking mogelijk met Nederland. Voor de beleidsindicatoren 'kinderen in uitkeringsgezin' en 'werkloze jongeren' is er voor Koggenland geen recenter cijfer beschikbaar.

De indicatoren: Lopende re-integratievoorzieningen, jongeren met jeugdhulp, jongeren met jeugdreclassering, jongeren met jeugdbescherming zijn gebaseerd op het 1e halfjaar 2018.

* Absoluut verzuim: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners leeftijd 5-18 jaar.

Relatief verzuim: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners.

Het absoluut en relatief verzuim wordt afgezet tegen het aantal leerplichtige leerlingen in een gemeente.

Wat heeft het gekost?

Beleidsvelden	Jaarrekening	Primaire begroting	Begroting	Jaarrekening
<i>Bedrag in euro's</i>	2017	2018	2018 na wijziging	2018
Inkomensvoorzieningen	5.067.905	4.922.957	4.945.991	5.087.635
Jeugd 0-23 jaar	6.341.229	6.754.177	19.858.792	7.584.915
Kunst, cultuur & ontwikkeling	401.078	403.854	404.054	400.196
Sport, recreatie & sportaccomm.	1.357.338	1.241.073	1.345.525	1.321.743
Zorg & voorzieningen	3.445.309	4.193.130	4.230.085	3.842.560
Totaal lasten	16.612.859	17.515.191	30.784.447	18.237.049
Inkomensvoorzieningen	2.815.254	2.414.157	2.414.157	2.744.178
Jeugd 0-23 jaar	88.991	35.470	45.470	52.347
Kunst, cultuur & ontwikkeling	7.450	10.200	13.000	4.940
Sport, recreatie & sportaccomm.	907.432	904.900	914.500	854.884
Zorg & voorzieningen	288.347	154.000	199.000	210.868
Totaal baten	4.107.473	3.518.727	3.586.127	3.867.217
Saldo programma incl. mutaties reserves	12.505.386	13.996.464	27.198.320	14.369.832

Financiële toelichting

De opvallende verschillen ten opzichte van de begroting 2018 binnen dit programma zijn hieronder toegelicht.

Algemeen

Open einde regelingen

Binnen het programma Welzijn & Zorg hebben de beleidsvelden Inkomensvoorzieningen, Jeugd 0-23 jaar en Zorg & voorzieningen te maken met open einde regelingen. Bij de meeste regelingen zien we een toename van het aantal aanvragen en toegekende voorzieningen. De rijksbudgetten voor het uitvoeren van de Participatiewet en de Jeugdwet zijn ook in 2018 niet toereikend. Hierover bent u in de zomernotitie 2018 geïnformeerd.

Bedragen x € 1.000

Inkomensvoorzieningen

188 V

Jongerentoeslag	Overschrijding van de bij WerkSaam Westfriesland belegde plustaak 'toeslag levensonderhoud 18 tot en met 20 jarigen', ook wel 'de jongerennorm'. Deze toeslag is een onderdeel van de bijzondere bijstand. De overschrijding komt door een samenloop van omstandigheden: · In 2017 heeft een beleidswijziging plaatsgevonden waarbij noodzakelijk zelfstandig wonende jongeren onder de 21 hetzelfde bedrag aan bijstand kregen dan in dezelfde situatie verkerende inwoners van 21 jaar en ouder. Dit kwam doordat jongeren onder de 21 jaar ook te maken hebben met dezelfde kosten (huur, gas, water, licht, verzekeringen, etc.). Deze beleidswijziging brengt hogere uitgaven met zich mee per rechthebbende. · Het aantal rechthebbenden nam sterk toe en de gemiddelde uitkeringsduur is langer. Directe oorzaak ligt in de taakstelling in het huisvesten van vergunninghouders. Onder hen waren ook veel alleenstaande jongeren. Voor Koggenland steeg het aantal rechthebbenden van 2 jongeren medio 2017 naar 10 jongeren in 2018. Van deze 10 jongeren zijn de meeste vergunninghouder. De uitstroom naar onderwijs/werk is onder deze groep lager waardoor de gemiddelde uitkeringsduur langer is, daardoor stijgen de kosten.	85	N
Collectieve zorgverzekering minima	Binnen de Bijzondere Bijstand bieden we sinds 2018 een collectieve zorgverzekering voor minima aan waarbij we als gemeente bijdragen aan de premie. Er werd minder gebruikt gemaakt van (het hoogste pakket van) de collectieve zorgverzekering dan bij aanvang was ingeschat waardoor er minder premiebijdrage was dan geraamd. Het budget is vanuit de Wmo middelen beschikbaar gesteld en komt daarom ten goede aan de reserve sociaal deelfonds	44	V
Algemene bijstand: BUIG lasten en baten	Het voordeel op het BUIG budget is ontstaan door de terugontvangsten van bijstandsgerechtigden waarmee we geen rekening hadden gehouden in de begroting.	90	V
Bijstandsverlening zelfstandigen	Er is € 50.000 als last begroot op bijstandsverlening zelfstandigen in verband met een mogelijke terugbetaling aan het ministerie. Dit is niet van toepassing geweest in 2018. Daarnaast is er een kleine meevaller door terug ontvangsten van bijstandsgerechtigden	69	V
Participatiewet, re-integratie budget	De raad heeft bij de jaarrekening 2016 een resultaat bestemming van € 100.000 beschikbaar gesteld voor re-integratie. Hiervan is € 46.000 besteed in 2018. Het restant wordt betaald in 2019 voor het tweede jaar van de pilot Wijkleercentrum Avenhorn en de uitvoerig van de Plustaak re-integratie die is belegd bij WerkSaam Westfriesland. Dit bedrag komt ten laste van de reserve, dit heeft daarom geen effect op het resultaat na bestemming.	54	V

Jeugd 0-23 jaar
12.280 V

Onderwijshuisvesting	De gemeenteraad heeft een investeringskrediet van 13 miljoen beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van de scholen leveling, Overhaal en Jozefschool in combinatie met een nieuwe gymzaal aan de Buitenroede in Avenhorn (Kindcentrum Avenhorn). Vervolgens heeft de ondertekening van de bouw- en realisatieovereenkomst met de schoolbesturen Allure en Stichting Katholiek Onderwijs Westfriesland en Berend Botje BV plaatsgevonden. Deze partijen zijn als bouwheer voor het Kindcentrum Avenhorn en de gemeente als bouwheer voor de gymzaal in 2018 gestart met het ontwerpproces door een daartoe geselecteerde architect. Deze, vooral voorbereidende acties, kosten tot nu toe € 450.000. De voorbereidingen en uitvoering gaan verder in 2019. Dit bedrag komt ten laste van de reserve en heeft daarom geen effect op het resultaat na bestemming.	12.550	V
Peuterspeelzaal subsidie	Ook in 2018 was er minder gemeentelijke subsidie peuteropvang toegekend dan beschikbaar. Op grond van de voorwaarden genoemd in de Beleidsregel Peuteropvang Koggenland 2017 komt niet iedereen in aanmerking voor subsidie peuteropvang. De eindrapportage harmonisatie peuteropvang in 2018 was dan ook aanleiding om de uitgangspunten van de gemeentelijke subsidiering van peuteropvang aan te passen. Dit om met name het bereik van peuters te vergroten en de uitvoerbaarheid van de subsidieregeling te vereenvoudigen. Als onderdeel van de algemene subsidieverordening zal genoemde beleidsregel met ingang van 2020 worden aangepast.	88	V
Jeugdhulp	Het totale tekort op de jeugdzorg is € 1.412.000, waarvan op begrotingsbasis al rekening is gehouden met € 899.000. Dit tekort is inclusief de hogere ontvangst vanuit de decembercirculaire 2018 t.o.v. de begroting van € 12.000. De totale overschrijding van het budget jeugdzorg ten opzichte van de begroting uit komt hiermee uit op € 525.000. De overschrijding komt met name door hogere zorgkosten die de (tweedelijns) zorgaanbieders aan onze inwoners hebben geleverd. De grootste overschrijdingen zitten in de kosten voor JeugdzorgPlus, persoonlijke begeleiding, verzorging en kort verblijf, ambulante jeugd en opvoedhulp en specialistische GGZ.	525	N
Jeugdzorg 2017 niet besteed	Op het moment van het opstellen van de jaarrekening 2017 waren destijds nog niet alle kosten volledig bekend. Om die reden was er een schatting opgenomen voor de resterende kosten jeugdhulp. Deze kosten bleken in werkelijkheid mee te vallen en resulteerde in een incidenteel voordeel. Het voordeel is gestort in de reserve sociaal deelfonds.	35	V
Leerlingenvervoer	De uitgaven voor leerlingenvervoer zijn lager uitgevallen dan verwacht. Van te voren kan niet exact ingeschat worden hoeveel ritten en wat voor ritten (lange afstand, individueel vervoer) noodzakelijk zijn. Voor de komende jaren wordt dit budget bijgesteld.	40	V
Lokaal speerpuntenbeleid	Het budget lokale speerpunten beleid is niet uitgegeven. Dit budget is bedoeld voor de uitvoering van preventieve acties uit het gezondheidsbeleid. Omdat het nieuwe beleidskader eind 2018 is vastgesteld, kon de besteding/uitvoering niet meer in 2018 plaatsvinden.	33	V
Subsidie jeugd	Op een aantal onderdelen binnen het subsidieplafond is er geen/minder subsidie aangevraagd en toegekend dan begroot. Dit geldt bijvoorbeeld voor een aantal jeugdverenigingen, GGZ-taken en de beheerscommissies.	20	V

Dit nadeel wordt met name veroorzaakt doordat er kosten nog niet in rekening zijn gebracht aan sportverenigingen. In 2019 vinden deze doorberekeningen plaats.

Zorg & Voorzieningen

400 V

Wmo huishoudelijke ondersteuning	De uitgaven voor de huishoudelijke ondersteuning zijn minder dan geraamd. Dit heeft te maken met het effect van de keukentafelgesprekken. Volgens het beleid komt tijdens de keukentafelgesprekken o.a. de (financiële) zelfredzaamheid van de hulpvrager aan bod. Inwoners die (financieel) zelfredzaam zijn, kunnen zelf een huishoudelijke hulp regelen. Bijvoorbeeld door het inschakelen van hulp door een mantelzorger, vanuit het eigen netwerk of via de particuliere markt. Deze inwoners komen dan niet in aanmerking voor een Wmo voorziening. Inwoners die niet (financieel) zelfredzaam zijn, komen wel in aanmerking voor een Wmo voorziening.	130	V
Wmo rolstoelen	De uitgaven voor rolstoelen zijn via de zomernotitie verhoogd ten opzichte van de begroting 2018. Deze verhoging was geschat op de uitgaven van dat moment. Nu blijkt dat de uitgaven toch minder waren dan ingeschat bij de zomernotitie.	54	V
Woonvoorzieningen	De uitgaven voor woonvoorzieningen zijn lager uitgevallen dan verwacht. Van te voren kan moeilijk ingeschat worden of er één of meerdere aanvragen voor grote woningaanpassingen worden ingediend. Grote woonaanpassingen brengen hoge uitgaven met zich mee.	85	V
Wmo vervoersvoorziening (collectief vervoer)	Ten opzichte van 2017 zijn in 2018 in totaal 1766 meer ritten uitgevoerd. Daarnaast is de ritprijs in verband met de jaarlijks indexatie verhoogd.	41	N
Maatschappelijke opvang / Beschermd wonen	De uitvoering van het jaarwerkplan heeft vertraging opgelopen. Er zijn voorbereidende werkzaamheden verricht die geen uitvoeringskosten met zich meebrachten.	32	V
Wmo	Het voordeel bestaat onder andere uit: · Cliëntondersteuning (€ 30.000 voordeel structureel), we zien een daling van het gebruik van de cliënt ondersteuner. · Extra lasten regionale inkoop (€ 30.000 nadeel incidenteel). De overschijding komt doordat de inhoudelijke kennis binnen onze regio niet voldoende voorhanden was. Daarom is externe expertise ingezet. Het ging voornamelijk om expertise over de onderbouwing van de tarieven voor Wmo en Jeugd. Daarnaast is de implementatiedatum van de inkoop uitgesteld. Hierdoor liepen de uitvoeringskosten ook langer door dan gepland. · Toezicht, regionaal deel gaat pas in 2019 in (€ 20.000 voordeel incidenteel) · PGB Wmo begeleiding (€ 50.000 voordeel incidenteel) · Collectieve zorgverzekeringskosten (€ 45.000 voordeel incidenteel)	120	V
Nota lokaal gezondheidsbeleid	Dit betreft een krediet dat nog doorloopt in 2019, maar wel volledig was begroot in 2018. Dit bedrag komt ten laste van de algemene reserve.	32	V

Financieel overzicht sociaal domein:

Ontvangsten x € 1.000	Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Jeugd	3.474	3.550	3.562
Wmo nieuw	2.269	2.296	2.296
Participatiewet - re-integratie	164	176	176
Participatiewet - WSW	794	760	760
<i>Totaal:</i>	<i>6.701</i>	<i>6.782</i>	<i>6.794</i>

Uitgaven x € 1.000	Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Jeugd	4.340	4.450	4.974
Wmo nieuw	1.703	1.903	1.777
Participatiewet - re-integratie		164	161
Participatiewet - WSW		760	763
<i>Totaal:</i>	<i>6.043</i>	<i>7.277</i>	<i>7.675</i>

Mutaties reserve sociaal deelfonds:

Onttrekking jeugd		1.412
Storting Wmo		519
Per saldo onttrekking 2018		893

Mutaties in reserve sociaal deelfonds:

Reserve sociaal deelfonds x € 1.000	Af	Bij	Totaal
Stand per 1-1-2018			3.890
Storting WMO		519	
Onttrekking budget Jeugd	1.412		
Automatisering SD	11		
Wmo voorgaand jaar		2	
Jeugd voorgaand jaar		34	
Resultaatbestemming rek. 2017		290	
Bijdrage in investeringen 2018			
<i>Subtotaal:</i>	<i>1.424</i>	<i>845</i>	
Stand per 31-12-2018			3.312

Overzicht investeringen

	Beleidsveld	Datum besluit	Beschikbaar krediet in 2018	Realisatie 2018	Afsluiten
Cijfers x € 1.000					
Kredieten					
<i>t.l.v. reserves:</i>					
Recreatieve paden bij dijkverzwaring	sport, recr.acc.	RB 30-06-14	63	0	nee
Recreatieve vaarroute	sport, recr.acc.	RB 09-03-06	73	11	nee
Wandelroutenetwerk Koggenland	sport, recr.acc.	RB 16-01-12	258	0	nee
Keuzenotitie sociaal domein	Zorg & voorz.	RB 13-02-17	125	0	nee
Nota lokaal gezondheidsbeleid	Zorg & voorz.	RB 26-11-18	50	18	nee
Onderwijshuisvesting Avenhorn De Goorn *	Jeugd 0-23 jr	RB 29-01-18	13.000	450	nee
<i>Activeren:</i>					
Vorbereidingskrediet onderwijshuisvesting	Jeugd 0-23jr	RB 12-09-16	213	75	nee
Armaturen B veld VV Berkhout	sport, recr.acc.	RB 09-10-17	29	29	ja
Masten B veld VV Berkhout	sport, recr.acc.	RB 09-10-17	44	42	ja
Verlichting Apollo	sport, recr.acc.	RB 17-07-17	0	2	ja
Totaal			13.854	627	

* Investeringskrediet voor het Kindcentrum Avenhorn voor de nieuwbouw van de scholen leveling, Overhaal en Jozefschool in combinatie met een nieuwe gymzaal.

Instroomdata en toelichting

Instroom zorgteam Koggenland	Totaal 2018	Totaal 2017	% 2e lijn 2018	% 2e lijn 2017
Wmo	621	587	73	70
Jeugd	382	336	55	52
Overige (niet Wmo/Jeugd)	265	262	5	5
<i>Totaal:</i>	<i>1.268</i>	<i>1.185</i>		

Het totaal aantal nieuwe meldingen bij het Zorgteam Koggenland is in 2018 gestegen met 7% ten opzichte van 2017. Daarvan is het aantal jeugdmeldingen het meest gestegen ten opzichte van 2017 (14%). In bovenstaande cijfers zit *niet* de instroom die is doorverwezen via huisartsen, de bepalingen jeugdhulp en de ernstige enkelvoudige dyslexie (EED)/dyslexie trajecten.

73 % van de totale WMO-meldingen resulteert in een tweedelijns-voorziening en 55 % van de totale Jeugd-meldingen resulteert in een tweedelijns-voorziening. Dit is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2017.

23 % van de totale WMO-meldingen en 45 % van de totale Jeugd-meldingen worden in de 0^e en 1^e lijn opgelost.

	2018	2017
Klachten	0	4
Bezwaarschriften	4	1

Er zijn in 2018 geen klachten binnengekomen en 4 bezwaarschriften. Alle bezwaarschriften (twee Wmo en twee bijzondere bijstand) zijn na mediation ingetrokken.

Aantal lopende WMO-voorzieningen	1-1-2018	31-12-2018
Rolstoel	374	366
Vervoer	775	785
Woonvoorzieningen	615	601
Huishoudelijke ondersteuning	259	284
Begeleiding	202	228
<i>Totaal</i>	<i>2.225</i>	<i>2.264</i>

Het aantal lopende Wmo voorzieningen is in de loop van 2018 licht gestegen.

Het aantal lopende Jeugd voorzieningen is in de loop van 2018 licht gedaald.

Aantal lopende Jeugd voorzieningen	1-1-2018	31-12-2018
	721	655

Wonen & Ondernemen

Doelstelling en missie

Het zorgen voor de ruimte, veiligheid en kwaliteit om in Koggenland goed te kunnen wonen, werken en recreëren.

Wat wilden we in 2018?

Koggenland wil voorzien in de huisvesting van de eigen woningbehoefte en ruimte voor bedrijvigheid, recreatie en toerisme, zoals vastgelegd in de gemeentelijke Structuurvisie. Daarbij willen we een fysiek veilige, prettige en functionele leefomgeving in stand houden. En de invoering van nieuwe wetgeving - als vennootschapsbelasting, wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH), Wet kwaliteitsborging bouw en Omgevingswet – soepel laten verlopen en aangrijpen om regeldruk te beperken.

Beleidsvelden

Beleidsveld: Economie & toerisme

Maatschappelijk effect

Het voorzien in voldoende en bereikbare werkgelegenheid. Voorzien in de behoefte aan economische en recreatieve voorzieningen en de behoefte aan ontwikkelingsruimte en infrastructuur voor ondernemers.

Speerpunt: Aanbod snel internet

Doelstelling 2018

Het realiseren van snel internet

Wat wilden we doen?

Een marktpartij in de gelegenheid stellen snel internet aan te bieden en aan te leggen. Begin 2018 start de vraagbundeling. Bij voldoende deelname kan dan de aanleg nog in 2018 van start.

Wat hebben we gedaan?

In 2018 is er naar aanleiding van behaalde percentages bij de vraagbundeling, een uitvoeringsovereenkomst afgesloten met E-Fiber. De voorbereiding voor de uitvoering heeft plaatsgevonden. In februari 2019 is gestart met de aanleg.

Beleidsveld: Grondbedrijf

Maatschappelijk effect

Via het grondbedrijf bijdragen aan locaties voor woningbouw en bedrijvigheid.

Beleidsveld: Omgevingstaken

Maatschappelijk effect

Voorzien in de gemeentelijke woningbehoefte en ruimtebehoefte voor bedrijvigheid, recreatie en toerisme.

Behouden van een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

Borgen van de rechtszekerheid voor inwoners en ondernemers.

Speerpunt: Duurzame scheiding van afval aan de bron

Doelstelling 2018

Komen tot een voorstel om inwoners te belonen voor afvalscheidingsgedrag.

Wat wilden we doen?

In overleg met de HVC de haalbaarheid onderzoeken en een aanpak voorstellen.

Wat hebben we gedaan?

In 2018 is verder gewerkt aan de totstandkoming van een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) én gemeentelijk grondstoffenplan (GGP). Dit proces is in het 4e kwartaal 2017 opgestart en

verloopt volgens planning. De verwachting is om in de eerste helft van 2019 zowel een nieuwe DVO als GGP vast te stellen.

Speerpunt: Invoering Omgevingswet

Doelstelling 2018

Vorbereiding op de invoering van de Omgevingswet

Wat wilden we doen?

Opstellen van een visiedocument en Omgevingsplan Kernen Koggenland.

Zowel regionaal als gemeentelijk projectmatig voorbereidingen treffen op het gebied van beleid, automatisering, opleiding, organisatie, etc.

Wat hebben we gedaan?

We zijn in 2018 volop gestart met de invoering van deze wet. De implementatie moet 1 januari 2021 gereed zijn. We werken hierbij samen met de andere gemeenten in West-Friesland. De basis voor die samenwerking is vastgelegd in het Procesplan Regionale Implementatie Omgevingswet, dat in december 2017 door de raad is vastgesteld. Deze samenwerking vindt plaats op terreinen als dienstverlening, bedrijfsvoering, werkprocessen, ICT en personeel. Ook vindt afstemming plaats in de VVRE (verkeer, vervoer, volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en economie) en de Kring van Gemeentesecretarissen. Inmiddels is er een regionaal Koersdocument opgesteld wat in 2019 aan de raad is aangeboden. In dat Koersdocument wordt (regionaal en lokaal) voor de raden verder inhoud en vorm gegeven aan de implementatie van de Omgevingswet.

Daarnaast hebben we voor de Pilot Bestemmingsplan Verbrede Reikwijdte (Omgevingsplan Kernen Koggenland) diverse verkennende sessies gehad over een planaanpak. Met deze pilot lopen we vooruit op de Omgevingswet met de bedoeling ervaring op te doen en input op te halen voor een goede invoering van de Omgevingswet. Er hebben diverse verkennende sessies plaatsgevonden voor dit Omgevingsplan Kernen Koggenland. Daarbij is ook veel aandacht voor het opzetten van een goed participatietraject en actieve betrokkenheid van de raad. De planning is er opgericht om in het laatste kwartaal van 2019 een Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan Kernen Koggenland te kunnen presenteren aan de raad.

Naast het bepalen van de regionale koers en het Omgevingsplan Kernen Koggenland, zijn we ook gestart met een lokale Kadervisie. Dat is een omgevingsvisie op hoofdlijnen, welk stuk de basis zal vormen voor de uiteindelijke complete Omgevingsvisie. De Kadervisie zal, na een intensief participatietraject, eind 2019 of begin 2020 gereed zijn en aan de raad is aangeboden.

“In 2018 is ook gestart met de raadsopdracht Wonen, de raadsopdracht Duurzaamheid en – vanuit het collegeprogramma – de verkenning Economie, Recreatie en Toerisme. Deze trajecten lopen nog door in 2019 en de resultaten hiervan vormen belangrijke bouwstenen voor de lokale Kadervisie.”

Beleidsveld: Openbare ruimte

Maatschappelijk effect

Het in stand houden van een veilige, prettige en functionele leefomgeving.

Beleidsveld: Woningbedrijf

Maatschappelijk effect

Via het woningbedrijf bijdragen aan het voorzien in de behoefte aan woningen, met name voor specifieke doelgroepen buiten de vrije markt.

Overige ontwikkelingen

Achtergrondinformatie & ontwikkelingen

De activiteiten van het woningbedrijf zijn grotendeels ingekaderd door de Huisvestingswet, Huisvestingsverordening en huurwetgeving. Daarnaast zijn de gemeentelijke Structuurvisie en de regionale woonvisie richtinggevend voor met name de nieuwbouwprojecten van het woningbedrijf. Op 8 april 2013 is het onderhouds- en verkoopbeleid van het woningbedrijf vastgesteld. Met dit beleid is Koggenland de weg ingeslagen van strategisch voorraadbeheer en meer projectmatig onderhoud. In 2018 is gestart met de actualisatie van dit beleid middels het opstellen van een nieuwe portefeuillestrategie voor de komende jaren. Daarnaast is gewerkt aan nieuwe kaders (missie, visie, opgave). Dit wordt in 2019 aan de raad voorgelegd.

Verkoop en nieuwbouw

In 2018 zijn 6 eengezinswoningen in het plan Buitenplaats de Burgh (Notengaard) in gebruik genomen. De 4 woningen in het plan Langereis zijn nog niet gebruik genomen, aangezien de voorbereiding van deze woningen langer duurde dan verwacht. De betreffende woningen zullen naar verwachting in april 2019 opgeleverd worden.

Verder is in 2018 gestart met de ontwikkeling van de Bavo-locatie. De woningen op de Bavo-locatie zullen naar verwachting voor de zomer van 2020 in gebruik genomen kunnen worden.

Het verkoopbeleid leidt er toe dat jaarlijks enkele woningen worden verkocht. Binnen het reguliere verkoopbeleid zijn het afgelopen jaar 9 woningen verkocht. Bijzonder in 2018 is verder dat het resterende deel van het complex Meerzicht is verkocht (19 woningen).

Woningvoorraad

Op dit moment heeft het woningbedrijf 813 woningen in bezit.

Verduurzaming

Het verouderd en versnipperd woningbezit komt in aanmerking voor verkoop. De rest blijft in bezit en willen wij duurzaam exploiteren. Op dit moment is de Pilot Zuidgouw concreet in voorbereiding waarbij onderzocht wordt op welke wijze acht woningen verduurzaamd kunnen worden en hoe dit proces georganiseerd kan worden met betrekking tot de huurders. Vervolgens gaan we dit ook realiseren. Deze ervaring nemen we mee bij de verduurzamingsopgave voor het woningbedrijf.

Beleidsindicator

Beleidsindicator	Eenheid	Jaar	Koggenland	Nederland
Taakveld:	Economie			
Vestigingen (van bedrijven)	aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2018	124	125
Functiemenging	%	2018	46,1	52,8
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2016	3	7
Taakveld:	Volksgezondheid & milieu			
Omvang huishoudelijk restafval	kilogram per inwoner	2017	125	174
Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	31,6	13,5

Bovenstaande gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl. Dit is de bron waar alle gemeenten en andere partijen hun gegevens moeten aanleveren. Hierdoor is er een vergelijking mogelijk met Nederland.

Wat heeft het gekost?

Beleidsvelden	Jaarrekening	Primaire begroting	Begroting	Jaarrekening
<i>Bedrag in euro's</i>	2017	2018	2018 na wijziging	2018
Economie & Toerisme	80.675	88.100	88.100	87.747
Grondbedrijf	259.096	1.752.507	9.006.842	2.019.724
Omgevingstaken	954.034	927.324	1.094.150	794.644
Openbare ruimte	6.936.244	7.200.377	7.523.248	7.231.653
Woningbedrijf	5.301.173	5.119.479	5.119.479	4.916.842
Totaal lasten	13.531.222	15.087.787	22.831.819	15.050.610
Economie & Toerisme	4.135	4.400	4.400	6.183
Grondbedrijf	2	1.752.507	8.931.842	2.007.391
Omgevingstaken	969.129	525.000	603.001	777.072
Openbare ruimte	394.629	592.105	745.305	704.447
Woningbedrijf	6.282.700	5.689.584	5.689.584	6.159.964
Totaal baten	7.650.594	8.563.596	15.974.132	9.655.057
Saldo programma incl. mutaties reserves	5.880.627	6.524.191	6.857.687	5.395.553

Financiële toelichting

Bedragen x € 1.000

Grondbedrijf

12 N

Grondbedrijf	Het nadelig resultaat van het Grondbedrijf komt ten laste van de algemene reserve van het Grondbedrijf. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting 2018 van het grondbedrijf zijn toegelicht in de paragraaf Grondbeleid. Het nadeel van € 12.000 is de vennootschapsbelasting over 2018.	12	N
--------------	---	----	---

Omgevingstaken

474 V

Leges omgevingsvergunningen	De hogere leges omgevingsvergunningen wordt veroorzaakt door een aantal grote bouwplannen die in 2018 een omgevingsvergunning hebben aangevraagd, zoals het plan Buitenplaats, Bloementuin en De Tuinen.	140	V
Milieubeleid / uitvoering milieutaken	Op de milieutaken hebben we in totaal minder uitgegeven dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt omdat we, in afwachting van regionale ontwikkelingen en de raadsopdracht(en), diverse lokale acties hebben aangehouden. Dit betreft onder andere de herziening van de Natuurwaardenkaart, enkele duurzaamheidsinitiatieven en vervolg warmtevisie. Verder viel de bijdrage aan de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD) lager uit.	101	V
Bestemmingsplannen	Door het later starten met de invoering van de Omgevingswet en het bestemmingsplan verbrede Reikwijdte, zijn de daarbij behorende participatietrajecten ook doorgeschoven. De begrote (locatie)kosten voor die participatietrajecten, zijn daardoor ook niet gerealiseerd. Dit wordt voor € 142.000 gecompenseerd door een lagere onttrekking uit de algemene reserve (door lagere uitgave Omgevingswet en voorbereidingskrediet de Tuinen).	205	V

Openbare ruimte

250 V

Openbaar groen	Het voordeel op beleidsveld openbare ruimte bestaat met name uit de verkoop van twee grote kavels aan de Overtoom in Zuidermeer. Er is geen exploitatie meer en daarom wordt bij resultaatbestemming voorgesteld om deze inkomsten ad € 228.000 af te storten naar de reserve Grondbedrijf. Ook de verhuurinkomsten van het grondbedrijf ad € 50.000 worden gestort in de reserve Grondbedrijf.	256	V
Verkeersregelingen	De werkzaamheden voor de afzetspalen i.v.m. bereikbaarheid hulpdiensten is niet tot uitvoering gekomen in 2018. De werkzaamheden worden begin 2019 uitgevoerd. Dit levert een incidenteel voordeel op in 2018.	15	V

Woningbedrijf**1.243 V**

Het resultaat van het Woningbedrijf wordt gestort in de reserve van het Woningbedrijf.

Boekwinst verkoop woningen	Door de verkoop van 5 woningen en 23 appartementen is een boekwinst gerealiseerd. In de begroting 2018 is uitgegaan van de verkoop van 4 woningen.	1.100	V
Onderhoudskosten	Per jaar wordt rekening gehouden met een gemiddeld bedrag voor onderhoud. Ondanks dat al het geplande onderhoud voor 2018 is uitgevoerd, bleven we onder dit gemiddelde bedrag.	278	V
Huurinkomsten	Er zijn 28 appartementen/woningen verkocht waarvan een groot aantal begin van het jaar 2018.	242	N
Personeelskosten	Het college heeft vanuit het exploitatieresultaat van het Woningbedrijf, middels een collegebesluit, middelen ter beschikking gesteld voor inhuur en het opleveren van een aantal adviezen. Bij de zomernotitie had de begroting gewijzigd moeten worden naar aanleiding van het genoemde collegebesluit. Dit is niet gebeurd wat heeft geleid tot een overschrijding. In de raadsbrief van 9 mei 2018 is de raad hierover geïnformeerd. .	102	N

Overzicht investeringen

	Beleidsveld	Datum besluit	Beschikbaar krediet in 2018	Realisatie 2018	Afsluiten
Cijfers x € 1.000					
Kredieten					
<i>t.l.v. reserves:</i>					
Realisatieovereenkomst Westfrisiaweg	Openb. ruimte	RB 13-12-10	207	0	nee
Verkeersveilige schoolomgevingen	Openb. ruimte	RB 26-05-14	25	10	nee
Financiële bijdrage N243	Openb. ruimte	RB 18-04-16	26	0	nee
Parkeerplaatsen winkelcentr. Obdam	Openb. ruimte	RB 07-03-16	-7	16	ja
Ontvangst provinciale bijdrage parkeerpl.	Openb. ruimte	RB 07-03-16		22	ja
Oeverwaluwland waterberging Weijdermeer	Openb. ruimte	door naar 2019	7	0	nee
Onderzoek Zonne-energie	Omgevingstaken	RB 17-09-18	25	9	nee
<i>Activeren:</i>					
Aanvullend krediet startersleningen	Omgevingstaken	RB 11-02-13	450	0	nee
Aanleg trottoir Het Gors	Openb. Ruimte	RB 17-07-17	13	5	ja
Vorbereidingskrediet De Tuinen	Grondbedrijf	RB 20-06-16	30	0	nee
Ontwikkeling Langereis-locatie	Grondbedrijf	RB 23-02-15	75	0	nee
4 huurwoningen Langereis-locatie Noorddijkerweg	Woningbedrijf	RB 19-12-16	685	0	nee
Aankoop 6 woningen Buitenplaats	Woningbedrijf	RB 10-07-17	997	0	nee
Woningen Bavo-locatie	Woningbedrijf	RB 18-12-17	3.200	49	nee
Machines buitendienst 2018	Openb. Ruimte	CB 06-08-18	39	78	nee
Renovatie speelplaats Burg. Beststraat	Openb. Ruimte	CB 22-05-18	77	72	ja
Renovatie speelplaats Kanteel	Openb. Ruimte	CB 06-12-18	33	31	ja
Aankoop gronden uitbreiding bedr.terrein De Braken	Grondbedrijf	RB 16-04-18	1.309	0	Ja
Ontsluiting D. Kampstr. Ijsselmeerdijk	Openb. Ruimte	RB 08-10-18	89	49	nee
Totaal			7.280	297	

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

Bij de gemeentelijke belastingen zijn drie typen belastingen te onderscheiden:

1. algemene belastingen
2. bestemmingsbelastingen
3. retributies (rechten en leges)

Algemene belastingen

De algemene belastingen komen ten goede aan algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten niet gelabeld zijn maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De gemeenteraad bepaalt waarvoor. Onder de algemene belastingen vallen bijvoorbeeld de onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelastingen en de forensen- en toeristenbelasting.

Bestemmingsbelastingen

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor bestemmingsbelastingen geldt dat de gemeente op begrotingsbasis niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt.

Retributies

Retributies worden geheven van personen aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent die voor die persoon een individueel voordeel oplevert. De belangrijkste retributies zijn de leges: vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst als het aanvragen van een paspoort of een vergunning. Net als bij bestemmingsbelastingen mag er ook bij retributies geen winst worden gemaakt.

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Gemeentelijk beleid:

- De belastingdruk voor inwoners zo laag mogelijk te houden
- Retributies zoveel mogelijk kostendekkende tarieven vast te stellen
- De tarieven jaarlijks te verhogen met inflatie

Belastingdruk

Hondenbelasting: de maximale opbrengst is door de gemeenteraad vastgesteld op € 30.000 (basis 2017).

Onroerende-zaakbelastingen: in 2018 is het tarief onroerende zaakbelastingen met 10% verlaagd (exclusief de inflatiecorrectie). Bij de vaststelling van de tarieven van de onroerende-zaakbelastingen is ook rekening gehouden met de ontwikkeling van de WOZ-waarden. Als de WOZ-waarde stijgt dan wordt het tarief naar beneden bijgesteld. Als de WOZ-waarde daalt dan wordt deze daling in het vast te stellen tarief gecompenseerd.

Kostendekking

Bij de berekening van de tarieven wordt rekening gehouden met de mate van de kostendekking. We streven naar een kostendekking van 100%. De geraamde inkomsten mogen daarbij de geraamde uitgaven niet overschrijden.

Inflatiecorrectie

In de vaststelling van de tarieven is rekening gehouden met de ontwikkeling van het Consumenten Prijs Indexcijfer (CPI). Deze is in 2018 1,1%.

Tarieven

Tarieven diverse heffingen en belastingen		
	2017	2018
Onroerende zaakbelastingen	Tarief in % WOZ-waarde	
eigenaren woningen	0,0936%	0,0839%
eigenaren niet-woningen	0,1353%	0,1262%
gebruikers	0,1109%	0,1034%
Afvalstoffenheffing in €		
eenpersoonshuishoudens	247,44	262,25
meerpersoonshuishoudens	335,84	350,46
Rioolheffing in €		
woningen	137,00	137,00
niet-woningen (< 3 M3)	35,00	35,00
niet-woningen (>= 5 personen)	274,00	274,00
niet-woningen (< 5 personen)	137,00	137,00
kamers verzorgingstehuis	35,00	35,00
vaste standplaats camping	100,00	100,00
passantenplaats camping	14,00	14,00
Hondenbelasting in €		
1e hond	16,00	15,17
2e hond	28,00	28,31
elke volgende hond	38,50	38,92
per hondenkennel	113,00	113,00
Forensenbelasting in €		
stacaravan / chalet	177,48	179,43
woning	360,75	364,72

Werkelijke opbrengsten

Onderstaand geven wij een overzicht van de baten uit de gemeentelijke belastingen en retributies.

Opbrengst belastingen en retributies				
	Werkelijk 2017	Begroting 2018	Werkelijk 2018	Afwijking in %
algemene belastingen:				
onroerende-zaakbelasting gebruikers	391.591	395.000	372.929	-5,6%
onroerende-zaakbelasting eigenaren	2.529.234	2.280.000	2.372.840	4,1%
hondenbelasting	30.152	30.000	29.271	-2,4%
forensenbelasting	98.663	95.000	99.621	4,9%
<i>totaal algemene belastingen</i>	<i>3.049.640</i>	<i>2.800.000</i>	<i>2.874.661</i>	<i>2,7%</i>
bestemmingsbelastingen				
rioolheffing	1.401.165	1.395.810	1.410.400	1,0%
afvalstoffenheffing	2.818.678	2.898.398	2.965.878	2,3%
<i>totaal bestemmingsbelastingen</i>	<i>4.219.843</i>	<i>4.294.208</i>	<i>4.376.278</i>	<i>1,9%</i>

Opbrengst belastingen en retributies				
	Werkelijk 2017	Begroting 2018	Werkelijk 2018	Afwijking in %
retributies				
leges burgerlijke stand	11.944	30.000	14.535	-51,6%
leges huwelijken/partnerschap	21.796	20.000	13.566	-32,2%
leges rijbewijzen	91.949	60.000	99.954	66,6%
leges reisdocumenten	131.944	120.000	117.261	-2,3%
leges omgevingsvergunningen	579.124	500.000	639.919	28,0%
marktgeden	1.242	1.200	2.286	90,5%
<i>totaal retributies</i>	<i>837.999</i>	<i>731.200</i>	<i>887.521</i>	<i>21,4%</i>
totaal	8.107.482	7.825.408	8.138.460	

Belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting 2018.

OZB gebruikers is lager dan begroot door verplichte aanpassingen bij bedrijven. Na recente jurisprudentie krijgen campings, recreatieparken en verzorgingshuizen geen aanslag meer voor het gebruik.

OZB eigenaren is hoger dan begroot, dit komt doordat de stijging van de WOZ-waarde hoger is geworden dan waar bij de berekening in de begroting vanuit is uitgegaan. Bij het bepalen van de tarieven voor 2019 is rekening gehouden met deze hogere WOZ-waarden en zijn de tarieven naar beneden bijgesteld.

Forensenbelasting; doordat meer personen een chalet hebben aangeschaft als investeringsobject, is de opbrengst meer gestegen dan geraamd.

Leges Burgerlijke stand voor de leges burgerlijke stand zien we over de afgelopen drie jaar een gemiddelde inkomst van ca.€ 16.000. De lagere inkomsten komt vanwege de langere geldigheidsduur van een paspoort. De begroting 2019 wordt via de zomernotitie 2019 op dit punt aangepast.

Leges Huwelijken/partnerschap in 2018 zijn er minder huwelijken voltrokken dan in 2017. Daarnaast zijn er meer gratis huwelijken en geregistreerd partnerschap in 2018 die de lagere inkomsten t.o.v. rekening 2017 en begroting 2018 verklaren.

Leges Rijbewijzen in 2018 zijn we gestart met afgifte gratis rijbewijzen Brijderstichting (aantal van 79 in 2018). Hierdoor zijn de inkomsten rijbewijzen iets lager dan geraamd.

Leges Omgevingsvergunningen; vanwege een aantal grote bouwplannen in 2018 , de Buitenplaats, Bloementuin en De Tuinen is de opbrengst voor de leges omgevingsvergunningen hoger dan geraamd.

Kostendekkendheid

Met deze paragraaf geven wij inzicht in de mate van kostendekkendheid van de bestemmingsbelastingen en retributies.

Retributies

Voor de begroting 2018 is de kostendekking van de gemeentelijke tarieven berekend voor drie titels. Deze titels zijn:

Titel 1: Algemene dienstverlening

- reisdocumenten en rijbewijzen
- overige publiekszaken en verkeer & vervoer (parkeerkaarten)

Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

- omgevingsvergunningen
- vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag

Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstverlening

- horeca en marktgeden
- evenementen

De kostendekking op begrotingsbasis is als volgt:

titel	lasten	baten	percentage	
			2018	2017
1: algemene dienstverlening / leges	355.243	309.215	87,0%	79,2%
2: leefomgeving / omgevingsvergunning	534.022	435.098	81,5%	73,7%
3: evenementen (horeca e.d.)	2.004	496	24,8%	22,5%
Totaal	891.269	744.809	83,6%	76,0%

Na sluiting van het boekjaar is de kostendekking op basis van de rekeningcijfers berekend. Voor de drie genoemde titels is de werkelijke kostendekking als volgt:

titel	lasten rekening	baten rekening	percentage	
			begroting	rekening
1: algemene dienstverlening / leges	498.705	401.679	87,0%	80,5%
2: leefomgeving / omgevingsvergunning	687.539	639.864	81,5%	93,1%
3: evenementen (horeca e.d.)	24.307	7.442	24,8%	30,6%
Totaal	1.210.551	1.048.985	83,6%	86,7%

De lasten zijn iets meer (€ 15.000) toegenomen dan de baten. De lasten stegen ten opzichte van de begroting met 36% en de baten met 41%. Dit komt hoofdzakelijk door de toename van het aantal aanvragen omgevingsvergunning. De grotere procentuele stijging van de baten zorgt voor een lichte verbetering van de kostendekking.

Bestemmingsbelastingen

De ontwikkeling van de kostendekking op basis van de begroting 2018 van de diverse heffingen is in onderstaand overzicht weergegeven.

omschrijving	lasten	baten	percentage	
			2018	2017
begraafplaatsen	120.478	62.514	51,9%	41,4%
rioolheffing	1.395.869	1.395.869	100,0%	99,4%
afvalstoffenheffing	2.898.405	2.898.409	100,0%	96,4%

De kostendekkendheid van begraafplaatsen is 51,9%. Doordat er steeds minder mensen kiezen voor begraven dalen de inkomsten, maar nemen de kosten voor het onderhoud van de begraafplaatsen niet af.

Ook voor de heffingen is de kostendekking op basis van de rekeningcijfers vastgesteld. Deze is als volgt:

omschrijving	lasten rekening	baten rekening	percentage	
			begroting	rekening
begraafplaatsen	150.665	76.932	51,9%	51,1%
rioolheffing	1.606.249	1.385.099	100,0%	86,2%
afvalstoffenheffing	3.469.308	2.910.020	100,0%	83,9%

Als gevolg van een wijziging van de BBV is in de jaarrekening 2018 de overhead als kostencomponent meegenomen. Bij de begroting 2018 was hier nog geen rekening mee gehouden. Het gevolg is een lagere kostendekking ten opzichte van de begroting.

Lokale lastendruk

Onder de lokale lastendruk verstaan we het bedrag dat een huishouden in de gemeente moet betalen aan belastingen en heffingen. We kijken daarvoor naar de meest voorkomende heffingen: onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Voor de bepaling van de onroerendezaakbelastingen wordt uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde van objecten.

Koggenland ten opzichte van de regio

Gemeente	Gemiddelde woonlasten 2018 per gezin
Koggenland	€ 691
Medemblik	€ 799
Opmeer	€ 839
Hoorn	€ 709
Noord-holland	€ 715
Nederland	€ 721

Bron: Coelo Atlas van de lokale lasten 2018

Kwijtscheldingbeleid

Voor de volgende belasting en heffingen kan om kwijtschelding worden verzocht:

- onroerendezaakbelastingen
- afvalstoffenheffing
- rioolheffing

Inwoners met een laag inkomen kunnen onder voorwaarden kwijtschelding aanvragen. We werken samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). De aanvraag wordt ingediend bij de gemeente of het Hoogheemraadschap. Daarom hoeft de aanvraag maar één keer te worden ingediend door de aanvrager. Gegevens van de aanvrager worden uitgewisseld en beslissingen op een aanvraag worden van elkaar overgenomen.

Het aantal toegekende aanvragen is ten opzichte van 2017 nauwelijks toegenomen, zie onderstaand overzicht.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen						
jaar	rioolheffing		afvalstoffenheffing		totaal	
	€		€		€	
	toekenningen	kwijtschelding	toekenningen	kwijtschelding	toekenningen	kwijtschelding
2016	176	21.909	170	45.871	346	67.780
2017	193	25.773	198	55.002	391	80.775
2018	190	25.300	190	55.858	380	81.158

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Dit onderdeel gaat met name in op het onderhoudsniveau en de kosten van wegen, riolering, gebouwen, infrastructurele kunstwerken en dergelijke. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting

Wegen

Het huidige meerjaren onderhoudsplan wegen loopt van 2017 t/m 2021. Het is goed om te zien dat de ingestoken weg om te werken met meerjaren onderhoudsplannen zijn vruchten afwerpt. Door een goed totaaloverzicht en inkoop is er zelfs ruimte om enkele wegen in de rubriek "uitgesteld onderhoud" op te pakken. Door de inspecties te verschuiven van het najaar naar het voorjaar zal er nog beter op de actuele schades kunnen worden ingespeeld die zijn ontstaan na de winterperiode.

Riolering

De geplande riolering (rioolrenovatie zonder graaf-, hak- en/of breekwerk) is uitgesteld vanwege de samenwerking met de Westfriese gemeenten. Deze gezamenlijke aanbesteding heeft plaatsgevonden en in 2019 volgt de uitvoering.

Het vervangen van een gemaal aan de Mensonidesweg is uitgesteld naar 2019 vanwege het niet beschikbaar zijn van materialen.

Groen

Het huidige meerjaren onderhoudsplan groen loopt van 2018 t/m 2022. Het meerjaren onderhoudsplan heeft effect; niet alleen het reguliere onderhoud is op orde, maar ook achterstallig groen is gerenoveerd. In samenspraak met de Buitendienst wordt bepaald welk openbaar groen in aanmerking komt voor renovatie.

Gemeentelijke gebouwen

In 2018 is voor het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen meer uitgegeven dan in het meerjaren onderhoudsplan geprognosticeerd was. Dit werd deels veroorzaakt door uitvoering van in 2017 uitgesteld onderhoud omdat dit destijds nog niet noodzakelijk was. Daarnaast waren er ook onderdelen van gebouwen die juist sneller aan vervanging toe waren dan geprognosticeerd. Financieel gezien dekt het budget van 2018 en het niet uitgegeven budget van 2017 de uitgaven van 2018.

Openbare verlichting

Eind 2018 is het nieuwe beleidsplan 2019 t/m 2023 en het nieuwe meerjaren onderhoudsplan 2019 t/m 2023 voor de openbare verlichting vastgesteld. Voor de komende jaren gaan we verder met het vervangen van de openbare verlichting naar ledverlichting. Ook wordt er de komende beleidsperiode een inhaalslag gemaakt op het uitgestelde onderhoud.

Water

Qua overdracht stedelijk water van gemeente naar HHNK is op dit moment nog geen nieuws te melden. Alles in het licht van de overdracht wegen waar dit aan gekoppeld is, en met de gedachte: eerst de wegen dan het water. De op 10 juli 2017 getekende intentieverklaring is nog steeds de basis voor de toekomstige overdracht, in het tweede kwartaal 2019 worden de raden geïnformeerd over de voortgang.

Machines Buitendienst

In 2018 is € 39.000 begroot voor vervanging machines Buitendienst. Totaal is € 32.417 besteedt en alle beoogde machines zijn aangeschaft.

Bijlage: onderhoud kapitaalgoederen

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhouds plannen	Looptijd beheer- en onderhouds plannen	Financiële gevolgen conform plannen 2018 €	Achterstallig onderhoud
Wegen (inclusief kunstwerken en openbare verlichting)	Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (raad 16-6-2013)		Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2013 - 2023	10 jaar	992.000	Geen
	Besluit omtrent kwaliteitsniveau wegen (raad, 24-1-2012)	CROW, niveau B				Geen
	MJOP wegen (raad, 28-11-2016)		Beheerplan wegen 2017-2021	5 jaar		Geen
	Beleidsplan Openbare Verlichting (B&W, 14-3-2014)		Beleidsplan Openbare Verlichting 2014 - 2018	4 jaar	125.000	Geen
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan 2014 - 2018 (raad 20-10-2013)	Leidraad riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan 2014 - 2018	4 jaar	830.000	Geen
Water (inclusief baggeren/ beschoeiing/ schouwerk)	Begroting 2015 (raad, 10-11-2014)	Waterschapskeur	Jaarlijkse inspectie	1 jaar	117.000	Geen
Groen (inclusief sportfaciliteiten)	MJOP Groen 2018-2022 en Accommodatie beleid 2016	Geen achterstallig onderhoud (kapitaalvernietiging, onveiligheid, aansprakelijkheid)	MJOP Groen 2018-2022 en Accommodatiebeleid 2016	5 jaar en onbepaald	623.200	Geen
Gebouwen (exclusief onderwijs)	Meerjaren Onderhoudsplan Gebouwen (raad, 01-05-2017)	Geen achterstallig onderhoud	2017 -2031	15 jaar	300.503	Geen

Verbonden partijen

Inleiding

Algemeen

Een verbonden partij is een organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Is er alleen een financieel belang of alleen een bestuurlijk belang? Dan is er geen sprake van een verbonden partij. De gemeente heeft bij een verbonden partij bestuurlijke invloed.

De gemeente neemt deel in gemeenschappelijke regelingen, waarbij geen nieuw orgaan in het leven is geroepen, maar waarbij is aangesloten bij de bestuursorganen van de centrumgemeente. De bestuurlijke invloed ontbreekt, waardoor we deze niet aanmerken als een verbonden partij.

Het betreft hier de volgende regelingen:

- ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland
- archeologie West-Friese gemeenten

Gemeentelijk belang

Een belang van of in een verbonden partij komt veelal voort uit het publieke belang van de gemeente. De verbonden partij voert een publieke taak uit voor de gemeente als verlengt lokaal bestuur. In een aantal gevallen heeft de Rijksoverheid de gemeenten verplicht dat de verbonden partij dit belang voor de gemeenten uitvoert, zoals de Veiligheidsregio.

Verantwoordelijkheid

De gemeente is en blijft echter verantwoordelijk voor de taken die de verbonden partij namens de gemeente uitvoert. Als de uitvoering van een publieke taak aan een verbonden partij is overgedragen vermindert de (directe) sturing door de gemeente. Verbonden partijen worden immers gezamenlijk door alle deelnemende gemeenten aangestuurd.

Bijdragen en risico's

Met regelmaat moet worden nagegaan of de doelstellingen van de verbonden partij en die van de gemeente nog gelijk zijn. Het is daarom van belang dat er een beeld is van de bijdrage die de verbonden partij namens de gemeente levert en de risico's die daarmee gepaard gaan. Daarbij letten we op de bestuurlijke kant, de organisatorische en de financiële risico's.

Visie en beleidsvoornemens

Provincie

In zijn kaderbrief financieel toezicht 2018 heeft Gedeputeerde Staten van Noord-Holland ook aandacht besteed aan specifiek de verbonden partijen. Verbonden partijen, zoals gemeenschappelijke regelingen, kunnen van majeure betekenis zijn voor zowel de realisatie van beleid als de financiële gevolgen daarvan. De Commissie BBV ging in de notitie "verbonden partijen" van oktober 2016 in op een bewustwording van de gemeenten van de governance aspecten en het optimaal benutten van instrumenten voor bestuur en toezicht.

Een goed meerjarenbeleidsplan en een daarop gebaseerde meerjarenbegroting is daarbij essentieel voor de deelnemende gemeenten. Er kan rekening worden gehouden met de ontwikkelingen en daarop sturen als het nodig is.

Goed inzicht in de risico's van de verbonden partij is van belang voor het totale overzicht van de risico's die de gemeente loopt. Daarom adviseert Gedeputeerde Staten in de paragraaf risico's op te nemen met betrekking tot sturing op financiële risico's op gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen. Daaronder vallen ook de partijen met onvoldoende weerstandsvermogen en het al dan niet deels afwenden van de risico's op de deelnemers in de regeling.

Zienswijzen gemeenschappelijke regelingen

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is opgenomen dat de regelingen voor 15 april de jaarrekening over het voorafgaande jaar en de begroting voor het komende jaar bij de deelnemers indient. De raden van de deelnemende gemeenten bereiden daarover hun zienswijze voor, plegen

(onderling) overleg en maken tenslotte hun zienswijze kenbaar aan het dagelijks bestuur. Die neemt de zienswijze mee in de voorstellen tot vaststelling van de jaarrekening, de beleidsvoornemens, de begroting voor het komende jaar en het meerjarenperspectief.

In de raadsvergadering van 29 mei 2017 heeft de raad de zienswijze over o.a. het voorgenomen beleid en de begroting 2018 van de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. In het overzicht van de regelingen komen we op de afgegeven zienswijzen terug.

Project informatievoorziening

De presidia van de gemeenten in de regio Noord-Holland Noord stemde in met een project met als doel producten te leveren die leiden tot verbetering van de informatievoorziening vanuit de gemeenschappelijke regelingen. In 2017 werd een advies uitgebracht om de informatievoorziening te verbeteren om zo de raden meer grip te geven op de gemeenschappelijke regelingen. Het advies bestond uit:

- het vóór 1 januari insturen van een kadernota of kaderbrief met beleids- en financiële kaders voor de begroting van het daaropvolgend jaar. Vóór 1 maart geeft de raad zijn zienswijze af;
- het afgeven van een handreiking bestuursrapportage waarin wordt aangegeven welke informatie voor de raad van belang is;
- een handreiking waarmee de raden tijdig worden betrokken bij de beleidsontwikkeling gespreid over drie fasen: initiatief, ontwikkeling en evaluatie;
- vaststellen van uitgangspunten voor publicaties van agenda's van algemene bestuursvergaderingen, het vergaderschema en werk bezoeken.

In de raadsvergadering van 5 februari 2018 zijn deze voorstellen door de raad vastgesteld.

Overzicht verbonden partijen

In deze paragraaf wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende verbonden partijen:

- gemeenschappelijke regelingen
- vennootschappen en coöperaties
- stichtingen en verenigingen
- overige verbonden partijen

In de lijst met verbonden partijen is per verbonden partij minimaal de volgende informatie te raadplegen:

- het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt gediend en de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij
- het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en aan het einde van het jaar
- de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het jaar
- het financiële resultaat
- de eventuele risico's van de verbonden partij voor de financiële positie voor de gemeente
- de zienswijze op de begroting 2018

Verbonden partij	rekening 2017	primaire begroting 2018	begroting 2018 na wijziging	rekening 2018
Gemeenschappelijke regelingen:	6.790.566	7.360.812	7.407.168	7.653.906
Bijdrage Centraal afvalverwijderingsbedrijf	-	-	-	
Recreatieschap West-Friesland	116.415	114.449	114.449	119.337
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.376.554	1.372.728	1.413.728	1.387.598
West-Fries Archief	152.090	146.500	146.500	156.765
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden	396.856	421.900	421.900	411.063
Shared Service Center DeSom	808.149	836.200	836.200	826.554
WerkSaam West-Friesland	3.799.601	4.082.935	4.063.291	4.362.693
Regionale Uitvoeringsdienst	140.901	386.100	411.100	389.896
Vennootschappen en corporaties:	43.349	74.100	74.100	
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord *	43.349	74.100	74.100	82.571
Alliander	-	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten	-	-	-	-
totaal gemeentelijke bijdragen	6.833.915	7.434.912	7.481.268	7.653.906

* Er is in 2018 een extra bijdrage aan het Ontwikkelingsbedrijf betaald, in verband met de nieuw afgesloten overeenkomst. Het bedrag 2018 bestaat verder uit overige eenmalige bijdragen aan Holland boven Amsterdam en de Regionale Economische Agenda.

Gemeenschappelijke regelingen

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD HN)

Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur en het dagelijks bestuur
Doel openbaar belang	Bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland Noord
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • bewaken door gezondheidsrisico's en onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden • beschermen tegen natuurlijke of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting • bevorderen individueel en collectief gezond gedrag • preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg
Zienswijze begroting 2018	In de vergadering van 29 mei 2017 werd een negatieve zienswijze afgegeven o.a. vanwege de opname van lasten in de begroting waarover nog geen besluitvorming had plaatsgevonden (omgevingswet)
Doelstelling 2018	<ul style="list-style-type: none"> • flexibilisering van de jeugdgezondheidszorg • vroeg signalering / preventie kindermishandeling • digitalisering jeugdgezondheidszorg
Realisatie doelstelling 2018	De in de begroting opgenomen doelstellingen en speerpunten zijn gerealiseerd. Veilig Thuis werd onder toezicht gesteld wegens overschrijding van de wettelijke termijnen. Er is kritisch gekeken naar de organisatie en de processen waarna verbeteringen zijn doorgevoerd. De deelnemers in de regeling hebben financieel bijgedragen bij het oplossen van de wachtlijsten.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Welzijn en Zorg, beleidsveld Zorg en Voorzieningen
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 133.000 negatief
Eigen vermogen 31-12 2018	€ 241.000 positief, inclusief rekeningresultaat 2018
Vreemd vermogen 1-1 2018	Geen langlopende schulden aanwezig
Vreemd vermogen 31-12 2018	Geen langlopende schulden aanwezig
Financieel resultaat boekjaar 2018	Positief resultaat van € 327.830, waarvan € 35.159 negatief voor Veilig Thuis en € 362.990 voor de overige programma's. Bestemming: toevoeging aan de algemene reserve.

(Financiële) risico's voor gemeente	<p>Financiering Veilig Thuis</p> <ul style="list-style-type: none"> • aanbesteding software GGD-dossier • uitbreiding aanvullende taken van gemeenten • verschuiving van aanvullende taken naar basispakket • lagere inkomsten voor private concurrentie (zoals reizigersvaccinatie) • de te lage rijksbijdrage en de kosten van de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma (RVP) <p>De GGD heeft geen vermogen om deze risico's zelf financieel op te vangen. De risico's in de jaarstukken zijn geactualiseerd naar de meest recente risico's. Er is niet aangegeven dat één van de risico's zich ook daadwerkelijk heeft voorgedaan.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.ggdhollandsnoorden.nl

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke relatie	Burgemeester heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan voor de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • de uitvoering van de taken die bij of krachtens de Wet Veiligheidsregio's zijn opgedragen • het uitvoeren van de ambulancezorg • het instand houden van het Veiligheidshuis Noord-Holland Noord • uitvoering van de overige door de deelnemers opgedragen taken
Zienswijze begroting 2018	In de raadsvergadering van 29 mei 2017 werd een negatieve zienswijze afgegeven aangezien het meerjarenperspectief een aanzienlijk tekort liet zien en de ombuiging daarvan niet in de meerjarenbegroting werd verwerkt.
Doelstelling 2018	<ul style="list-style-type: none"> • samenvoeging van de meldkamers • regionalisering en vernieuwende organisatie • strategische agenda: participatie vijf thema's uit het veiligheidsberaad 2015
Realisatie doelstelling 2018	De doelstellingen voor de ambulancezorg, brandweer en in de risico-/crisisbeheersing zijn zo goed als gerealiseerd. De samenvoeging naar de regionale meldkamer volgt in het tweede kwartaal van 2019.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening en Bestuur, beleidsveld Openbare orde en Veiligheid
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 5.269.000
Eigen vermogen 31-12 2018	€ 5.010.000 inclusief het positieve resultaat 2018.
Vreemd vermogen 1-1 2018	€ 45.188.000
Vreemd vermogen 31-12 2018	€ 41.454.000
Financieel resultaat boekjaar 2018	Totaal € 521.000 positief: ambulancezorg: positief resultaat van € 73.000 (zie ook financiële risico's), overige programma's een positief resultaat van € 448.000. Bestemming: € 132.000 naar de algemene reserve, € 250.000 naar bestemmingsreserve automatisering en informatiebeveiliging en € 66.000 terug naar de deelnemers.

(Financiële) risico's voor gemeente	<p>Vertraging van de ingebruikname van de Meldkamer. Daarvoor heeft de VR en voorziening van € 544.000. Andere risico's zijn het uitvallen van personeel wegens ongeval en/of ziekte, IT-dreigingen (virussen of cyberaanval) en een tekort aan ambulanceverpleegkundigen. Vooral nog heeft de VR voldoende weerstand om deze risico's af te dekken. Deze hebben zich niet voorgedaan.</p> <p>Het resultaat van de ambulancezorg was in 2016 € 133.000 negatief. Dit verlies moet worden gecompenseerd uit de rekeningresultaten van 2017 tot en met 2019. In 2017 is een positief resultaat behaald van € 55.000, nog € 78.000 te verrekenen. Het resultaat van 2018 ad € 73.000 compenseert dit verlies. Rest nog € 5.000 te compenseren met een positief resultaat van 2019.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.vrnhn.nl

West-Fries Archief	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • doel de belangen van de deelnemers met betrekking tot de zorg, het beheer, de bewaring en het ter beschikking stellen van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden en collecties van de deelnemende gemeenten te behartigen • het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht • het in het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis middels het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie regionaal-historisch bronnenmateriaal • deze op een zo actief mogelijke wijze beschikbaar stellen aan en dienstbaar maken voor een breed publiek
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • het vervullen alle taken die de Archiefwet aan de deelnemers en hun bestuursorganen toekent • het bepalen of en in welke omvang taken voor een derde gaat uitvoeren • een stelsel van algemene voorwaarden "dienstverlening aan derden" vaststellen
Zienswijze begroting 2018	In de raadsvergadering van 29 mei 2017 werd een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2018	Verdere ontwikkeling van het E-depot: het digitaliseren en beschikbaar stellen van de archiefbestanden
Realisatie doelstelling 2018	De in de begroting 2018 opgenomen plannen zijn nagenoeg allemaal en in overeenstemming met de planning gerealiseerd.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening en Bestuur, beleidsveld Bedrijfsvoering
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 387.000
Eigen vermogen 31-12 2018	€ 358.000
Vreemd vermogen 1-1 2018	Geen vreemd vermogen aanwezig
Vreemd vermogen 31-12 2018	Geen vreemd vermogen aanwezig
Financieel resultaat boekjaar 2018	Negatief resultaat van € 28.737. Komt ten laste van de algemene reserve.
(Financiële) risico's voor gemeente	Mogelijke risico's zijn diefstal, storingen klimaatbeheersingsinstallaties, onvoldoende kwaliteit op het gebied van authenticiteit, betrouwbaarheid of duurzame toegang van digitale archiefgegevens. De stand van de algemene reserve is voldoende om financiële tegenvallers te kunnen opvangen.
Garantstelling	Niet van toepassing

Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	https://www.westfriesarchief.nl

Shared Service Center DeSom (SSC DeSom)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Wognum
Bestuurlijke relatie	Burgemeester heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken • de ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT • het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering • een efficiënte en klantgerichte dienstverlening
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • beheer en helpdeskfunctie • inkoop van middelen voor ICT • informatiebeveiliging • architectuur • ondersteuning van informatiemanagement; • ICT-projectmanagement • inkoop van ICT-opleidingen <p>De basistaken worden in jaarlijks door het dagelijks bestuur in een bij de begroting behorend jaarwerkplan nader uitgewerkt en vastgesteld.</p>
Zienswijze begroting 2018	In de raadsvergadering van 29 mei 2017 werd een positieve zienswijze afgegeven met het advies om heldere afspraken te maken over de wijze waarop met nieuw beleid werd omgegaan.
Doelstelling 2018	Missie: verzorgen ICT-netwerk van de deelnemende gemeenten, digitalisering van de dienstverlening van de overheid: "Digitale overheid 2020".
Realisatie doelstelling 2018	De in de begroting 2018 opgenomen doelstellingen zijn grotendeels gerealiseerd. Er zijn voorbereidingen getroffen voor de toekomstige Cloud-infrastructuur en de digitale werkplek. Eisen en wensen zijn uitgewerkt en vastgelegd in een prof of concept.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening en Bestuur, beleidsveld Bedrijfsvoering
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland, Opmeer en Medemblik
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 941.000
Eigen vermogen 31-12 2018	€ 616.000
Vreemd vermogen 1-1 2018	€ 3.059.000
Vreemd vermogen 31-12 2018	€ 1.814.000
Financieel resultaat boekjaar 2018	Positief resultaat van € 54.000. Bestemming: € 41.000 naar de algemene reserve en € 13.000 terugbetalen aan de deel- en afnemers.

(Financiële) risico's voor gemeente	<p>Gevolgen cyberaanvallen, incompliance door wijziging leveringsvoorwaarden, beëindiging/faillissement leveranciers, e.d. DeSom kan deze risico's bijna in zijn geheel opvangen.</p> <p>In de jaarstukken 2018 wordt verder niet op de risico's ingegaan. Of WerkSaam al dan niet onder de vennootschapsbelasting valt bepaalt de belastingdienst bij de behandeling van de definitieve aangifte 2016.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.sscdesom.nl

Recreatieschap West-Friesland (RSW)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Bovenkarspel
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur en het dagelijks bestuur
Doel openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • Het vaststellen en uitvoeren van het recreatieve beleid, met name het Landschapsplan West-Friesland en het Natuur- en Recreatieplan West-Friesland • Het beheren van de bestaande recreatieterreinen en voorzieningen
Zienswijze begroting 2018	In de raadsvergadering van 29 mei 2017 werd een positieve zienswijze afgegeven
Doelstelling 2018	Naast het verder werken aan de realisatie van de genoemde plannen, het beheer en onderhoud van recreatieterreinen en bieden van kwalitatief goede routenetwerken voor recreanten
Realisatie doelstelling 2018	De meeste doelstellingen uit de begroting 2018 zijn gerealiseerd. Een enkele loopt nog door in 2019 en zijn net opgestart.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Welzijn en Zorg, beleidsveld Sport, recreatie en sportaccommodaties
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 2.687.000, inclusief bestemmingsreserves
Eigen vermogen 31-12 2018	€ 2.534.000, inclusief bestemmingsreserves
Vreemd vermogen 1-1 2018	€ 1.687.000
Vreemd vermogen 31-12 2018	€ 1.587.000
Financieel resultaat boekjaar 2018	Positief resultaat van € 33.000. Bestemming: € 5.500 naar de algemene reserve en restant € 27.500 in de bestemmingsreserve Uitvoeringsprogramma Natuur- en Recreatieplan.
(Financiële) risico's voor gemeente	De risico's zijn door het RSW in beeld gebracht en variëren van de gevolgen van arbeidsongeschiktheid van het personeel, de uittreding van een deelnemers uit de regeling of het oplopen van imagoschade
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	https://recreatieschapwestfriesland.nl

WerkSaam West-Friesland	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder en burgemeester hebben zitting in het bestuur Wethouder eveneens in dagelijks bestuur
Doel openbaar belang	Samenwerking op het gebied van uitvoering van de Participatiewet Verbeteren van dienstverlening aan werkgevers en werknemers
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • zorg dragen voor het zo snel mogelijk aan werk helpen van werkzoekenden • het goed bedienen van werkgevers die op zoek zijn naar (tijdelijke) arbeidskrachten waaronder beleidsontwikkeling en -vaststelling • uitvoering van de volgende regelingen: <ul style="list-style-type: none"> -Wet werk en bijstand (WWB) -Wet sociale werkvoorziening (WSW) -Wet participatiebudget -Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW) -Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) -Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) -Wet educatie en beroepsonderwijs (alleen volwasseneneducatie) • het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie, huisvesting en ICT-dienstverlening
Zienswijze begroting 2018	In de raadsvergadering van 29 mei 2017 werd een positieve zienswijze afgegeven. Wel werd geadviseerd een aantal overzichten op te nemen voor een betere vergelijking en ontwikkeling van o.a. de gemeentelijke bijdrage.
Doelstelling 2018	Zoveel mogelijk cliënten aan werk helpen, indien nodig aanbieden taaltrajecten, minder in- en meer uitstroom uitkeringsgerechtigden, beheersen van uitgaven voor uitkeringen en het aanbieden van beschutte werkplekken
Realisatie doelstelling 2018	De meeste doelstellingen en taakstellingen op het gebied van (begeleide) arbeidsparticipatie, inkomensregelingen en plustaken uit de begroting 2018 behaald.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Welzijn en Zorg, beleidsveld Inkomensvoorzieningen
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 7.651.000
Eigen vermogen 31-12 2018	€ 7.469.000
Vreemd vermogen 1-1 2018	Geen langlopende schulden aanwezig
Vreemd vermogen 31-12 2018	Geen langlopende schulden aanwezig
Financieel resultaat boekjaar 2018	Nadelig rekeningresultaat € 184.000 met dekking uit de reserves.

(Financiële) risico's voor gemeente	Risico's zijn de voorfinanciering van de kosten, in de commerciële activiteiten (wegvallen (grote) klanten (geen gemeenten) of kosten bedrijfsvoering (afhankelijk van de in- en uitstroom). De in de begroting omschreven risico's hebben zich in 2018 niet voorgedaan. Overigens kon WerkSaam deze risico's zelf financieel opvangen.
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.werksaamwf.nl

Centraal afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het dagelijks- en algemeen bestuur
Doel openbaar belang	Het vaststellen en (doen) uitvoeren van beleid ten aanzien van huishoudelijke en andere afvalstoffen
Opgedragen taken	Het CAW beheert de voormalige stortplaats in Westwoud en oefent de rechten en plichten uit die aan het aandeelhouderschap van de HVC zijn verbonden
Zienswijze begroting 2018	In de vergadering van de raad van 17 juli 2017 gaf de raad een positieve zienswijze af.
Doelstelling 2018	Voortzetting van het reguliere beleid: het beheer van de stortplaats Westwoud en de uitoefening van de taken en bevoegdheden van de GR, waaronder uitoefening van de rechten en verplichtingen uit het aandeelhouderschap in de NV HVC
Realisatie doelstelling 2018	De in de begroting 2018 opgenomen n doelstellingen zijn gerealiseerd. Daarnaast stond 2018 in het reken van de voorbereiding om te komen tot een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de HVC voor de afvalbeheerstaken.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Wonen en Ondernemen, beleidsveld Openbare Ruimte
Financieel belang	Jaarlijkse provisie uitkering HVC
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 849.467
Eigen vermogen 31-12 2018	€ 853.100
Vreemd vermogen 1-1 2018	Geen vreemd vermogen aanwezig, wel een egalisatievoorziening van € 986.537
Vreemd vermogen 31-12 2018	Geen vreemd vermogen aanwezig, wel een egalisatievoorziening van € 917.181
Financieel resultaat boekjaar 2018	Positief resultaat van € 3.633. Bestemming: toevoeging aan de algemene reserve.
(Financiële) risico's voor gemeente	Ligt in de kosten van de nazorg van de voormalige stortplaats in Westwoud. Ter dekking van de kosten is een egalisatievoorziening opgebouwd. Het (kleine) risico is aanwezig dat deze voorziening toch nog onvoldoende middelen bevat. In 2018 is geconstateerd dat de verontreiniging van het oppervlaktewater afkomstig is van de voormalige stortplaats. De bestemmingsreserve wordt toegevoegd aan de voorziening en is nu € 1.748.066 groot.
Garantstelling	Garantstelling per 31-12-2018 is € 7.849.384. Dit betreft de het bedrag waarvoor Koggenland garant staat. Voor de deelnemers in de GR CAW is het bedrag van de garantstelling per 31-12-2018 € 73.113.000.
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.caw.nl

Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	Uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het taakveld milieu, gericht op: <ul style="list-style-type: none"> • verdere professionalisering • efficiency door bundeling uitvoeringstaken • kwaliteitsverbetering door bundeling kennis • vermindering kwetsbaarheid • gelijke behandeling • betere afstemming strafrecht en ketenpartners
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving
Zienswijze begroting 2018	In de raadsvergadering van 29 mei 2017 werd een positieve zienswijze afgegeven. Wel werd geadviseerd het investeringsoverzicht te actualiseren en financiële kengetallen in overeenstemming met het BBV op te nemen
Doelstelling 2018	Integraliteitskader van de Omgevingswet, verminderen of vermeerderen milieutaken naast de opgedragen basistaken, outputfinanciering versus lumpsumbijdragen
Realisatie doelstelling 2018	Er werden positieve resultaten behaald op de prestatie-indicatoren op het terrein van de milieutaken en de VTH Plustaken. De indicatoren hebben betrekking op de (verbetering van de) tijdigheid van afhandeling, de kwaliteit, de instandhouding en de bestuurlijke afstemming van de aanvragen om vergunning en ontheffing.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Wonen en Ondernemen, beleidsveld Omgevingstaken
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage voor afname van diensten RUD
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Schagen, Texel en Provincie Noord-Holland
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 2.113.536
Eigen vermogen 31-12 2018	€ 2.594.658, inclusief resultaat 2018
Vreemd vermogen 1-1 2018	Langlopende schuld van € 400.000
Vreemd vermogen 31-12 2018	Geen langlopende schulden meer aanwezig.
Financieel resultaat boekjaar 2018	€ 1.365.135, waarvan € 100.182 wordt toegevoegd aan de algemene reserve, € 953.615 aan de bestemmingreserve ICT Masterplan, en € 311.338 terug te betalen aan de deelnemers in de regeling.
(Financiële) risico's voor gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • nieuwe wetgeving (invoering omgevingswet en vennootschapsbelasting/(fiscale boekhouding) • claims / aansprakelijkheid verwijtbaar handelen • ongedekte lasten van de voormalig directeur In de begroting is aangegeven dat het weerstandscapaciteit ruim voldoende is om deze risico's volledig te dekken.
Garantstelling	Niet van toepassing

Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.rudnhn.nl

Vennootschappen & coöperaties

NV Alliander	
Rechtsgrond	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Arnhem
Bestuurlijke relatie	Gemeente is aandeelhouder met 125.049 aandelen
Doel openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • netwerkbedrijf energievoorziening • voorbereiding op de toekomst voor duurzame energie • hoogwaardige kennis van energienetwerken, -techniek en innovaties
Opgedragen taken	Alliander voert het netwerkbeheer uit in de energievoorziening. De aandelen moeten in handen blijven van de overheid en zijn dus niet verhandelbaar.
Zienswijze begroting 2018	Niet van toepassing
Doelstelling 2018	Niet van toepassing
Realisatie doelstelling 2018	
Relatie met beleidsveld begroting	Algemene dekkingsmiddelen
Financieel belang	Uitkering dividend Alliander
Overige deelnemers regeling	Niet van toepassing
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 3.942 miljoen
Eigen vermogen 31-12 2018	€ 4.129 miljoen
Vreemd vermogen 1-1 2018	€ 3.393 miljoen
Vreemd vermogen 31-12 2018	€ 3.363 miljoen
Financieel resultaat boekjaar 2018	€ 334 miljoen
(Financiële) risico's voor gemeente	Risico is beperkt tot de nominale waarde van de aandelen ad € 45.378
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	https://2017.jaarverslag.alliander.com/verslagen/jaarverslag-2017

NV Bank Nederlandse Gemeenten	
Rechtsgrond	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Den Haag
Bestuurlijke relatie	Gemeente is aandeelhouder met 29.016 aandelen
Doel openbaar belang	bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank wil kosten laag houden voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen voor de burger
Opgedragen taken	optreden op de geld- en kapitaalmarkt als centrale inkooporganisatie voor overheden met een groter inkoopvolume het geen zich vertaalt in scherpere tarieven
Zienswijze begroting 2018	Niet van toepassing
Doelstelling 2018	Niet van toepassing
Realisatie doelstelling 2018	
Relatie met beleidsveld begroting	Algemene dekkingsmiddelen
Financieel belang	Jaarlijkse dividenduitkering
Overige deelnemers regeling	Niet van toepassing
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 4.687 miljoen
Eigen vermogen 31-12 2018	€ 4.991 miljoen
Vreemd vermogen 1-1 2018	€ 135.041 miljoen
Vreemd vermogen 31-12 2018	€ 132.518 miljoen
Financieel resultaat boekjaar 2018	€ 337 miljoen
(Financiële) risico's voor gemeente	Het risico is beperkt tot de nominale waarde van de aandelen en bedraagt € 70.287
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.bng.nl

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	
Rechtsgrond	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke relatie	Gemeente is aandeelhouder met 1 aandeel
Doel openbaar belang	publiek belang is de stimulering van de economische structuur en daarmee de werkgelegenheid in de regio Noord-Holland Noord
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • afstemmen en zonodig begeleiden van de ontwikkeling, uitgifte en/of herstructurering van bedrijventerreinen • behouden en stimuleren van de groei van het bestaande bedrijfsleven en het begeleiden van bedrijven bij verplaatsing of uitbreiding en het aantrekken van nieuwe bedrijven • stimuleren van de ontwikkeling en innovatie bij bedrijven en samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en kennisinstututen • versterking van de economische structuur op het gebied van met name agribusiness, energie, marien/maritiem en offshore, health en vrije tijdseconomie
Zienswijze begroting 2018	Niet van toepassing
Doelstelling 2018	Niet van toepassing
Realisatie doelstelling 2018	Niet van toepassing
Relatie met beleidsveld begroting	Beleidsveld ambacht, handel en industrie
Financieel belang	
Overige deelnemers regeling	Niet van toepassing
Eigen vermogen 1-1 2018	€ 805.677
Eigen vermogen 31-12 2018	Niet bekend
Vreemd vermogen 1-1 2018	€ 1.085.695
Vreemd vermogen 31-12 2018	Niet bekend
Financieel resultaat boekjaar 2018	Niet bekend
(Financiële) risico's voor gemeente	Het risico is beperkt tot de nominale waarde aandeel ad € 1.000
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Jaarlijkse subsidieverstrekking, in 2018 € 51.878
Website	http://www.nhn.nl

Financiering

Inleiding

Voor de uitvoering van onze opgaven en ambities zijn financiële middelen nodig. Voor de uitvoering van de financieringsfunctie is het nodig dat er snel beslissingen kunnen worden genomen op de geld- en de kapitaalmarkt. Daaraan hebben wij en de wetgever strenge eisen gesteld. De bepalingen over financiering van gemeenten zijn o.a. opgenomen in:

- de gemeentewet
- Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido)
- Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo)
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
- Verordening ex artikel 212 Gemeentewet (financiële verordening)
- Treasurystatuut

De financiële verordening is op 18 december 2017 geactualiseerd en vastgesteld. Het treasurystatuut is in de vergadering van de raad van 17 december 2018 geactualiseerd en vastgesteld.

Doelstelling

In deze paragraaf gaan we nader in op de financieringsportefeuille. We geven inzicht in de wijze waarop de rente is verwerkt en toegekend aan de taakvelden, de reguliere exploitatie en het grondbedrijf. Verder geven we een toelichting op de (wijzigingen in de) financieringsbehoefte van onze gemeente. Ook kijken we terug naar de ontwikkelingen in de treasury, het risicobeheer, de financieringspositie en de leningenportefeuille.

Onder 'treasury' verstaan we het sturen op en het beheersen van de financiële vermogenswaarden en geldstromen. En de hieraan verbonden risico's op een zodanige wijze sturen en beheersen, dat de risico's en de kosten zo klein mogelijk worden (gehouden).

In deze paragraaf gaan we in het vervolg verder in op de volgende onderdelen:

- financiering
- beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer
- inzicht rentelasten
- inzicht renteresultaat
- renteberekening
- wijze van toerekening rente aan de taakvelden
- financieringsbehoefte

Financiering

Onder 'financiering' verstaan we de activiteiten die gericht zijn op het beheersen van de liquiditeitspositie en de voorziening in de benodigde liquide middelen. De financiering met vreemd vermogen beperken we zoveel mogelijk. Eerst spreken we onze eigen liquide middelen aan voor het beste renteresultaat.

Bij het aantrekken van leningen gelden de volgende uitgangspunten:

- het aantrekken van geld is alleen gericht op het uitoefenen van de publieke taak
- externe financiering wordt zoveel mogelijk beperkt voor een zo gunstig mogelijk renteresultaat
- het aantrekken van onderhandse leningen is toegestaan

Voorwaarde voor het aantrekken van onderhandse leningen is dat er minimaal twee offertes zijn opgevraagd. De praktijk laat zien dat financiële instellingen steeds meer alleen een offerte willen uitbrengen, als zij informatie krijgen over al lopende aanbiedingen. Dat doen we niet. Daardoor bestaat de mogelijkheid dat niet aan de voorwaarde van twee offertes kan worden voldaan. Hierin is in het laatst vastgestelde treasurystatuut van 17 december 2018 voorzien. Mocht deze situatie zich voordoen, dan kan met één offerte worden volstaan mits het rentepercentage marktconform is.

Steeds vaker zijn we dan ook aangewezen op onze huisbankier, de Bank Nederlandse Gemeenten. Grote voordeel daarbij is dat de afhandeling van de gesloten leningovereenkomst veel soepeler en sneller verloopt, dan bij reguliere geldmakelaars.

Beleidsvoornemens t.a.v. het risicobeheer van de financieringsportefeuille

Voor het jaar 2018 waren er geen beleidsvoornemens met betrekking tot de huidige leningen. In 2018 is er één lening volledig afgelost. Op de overige twee leningen is alleen regulier afgelost. Het saldo van de leningen nam daardoor af van € 8,3 miljoen naar € 6,3 miljoen eind 2018. De aflossing in 2018 bedroeg dus ca. € 2 miljoen.

In 2018 was een rentelast begroot van € 112.491. De werkelijke rentelast bedraagt € 112.614, namelijk:

- rente over de opgenomen geldleningen € 106.409
- rente over waarborgsommen woningbedrijf € 6.205

De gemiddelde rente over de lopende geldleningen bedraagt 1,28%.

In 2016 is beoordeeld of we voordeel konden behalen door geldleningen vervroegd af te lossen. Omdat dit geen financiële voordelen gaf, is hier vanaf gezien. Dit is in 2018 ongewijzigd.

Inzicht rentelasten

In 2017 geeft de Commissie BBV in de 'notitie rente 2017' voorschriften hoe de gemeente met rente in de exploitatie moet omgaan. De belangrijkste voorschriften zijn:

- de externe rentebaten en externe rentelasten staan op het taakveld treasury
- rentevergoeding over het eigen vermogen (reserves) is niet (meer) toegestaan
- de renteomslag is het totaal van de externe rentelasten en rentebaten gedeeld door de integraal gefinancierde activa, waarbij een afronding op 0,5% is toegestaan
- als de werkelijke rentelast 25% of meer afwijkt van de voorcalculatie, is aanpassing van de rente verplicht

De externe rentelast voor 2018 was begroot op € 112.491. De werkelijke rentelast komt uit op € 112.614.

Inzicht renteresultaat

Het saldo van de externe rentelasten en rentebaten wordt verdeeld over de activa. Daarvoor gebruiken we de begrote boekwaarde per 1 januari 2018. De werkelijk toe te rekenen rente kan afwijken o.a. doordat de werkelijke rentelasten anders zijn. Daardoor kan er een renteresultaat ontstaan op het taakveld treasury.

Het renteresultaat bedraagt het verschil tussen de begroting en de rekening. Het resultaat is € 133 voordelig.

Renteberekening

Renteomslag

Renteomslag berekenen we door de toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde van de activa. De renteomslag wordt op consistente en eenduidige wijze toegerekend aan de individuele activa.

Rente bouwgrond

De rente over de BIE's (bouwgronden in exploitatie) berekenen we in overeenstemming met de voorschriften van de commissie BBV. Deze heeft in de 'notitie grondbeleid 2016' aangegeven hoe we dit moeten doen. Deze methode is ook toegelaten voor de toepassing van de berekening van de verschuldigde vennootschapsbelasting.

De rente wordt berekend door de externe rentelasten af te zetten tegen het saldo van de externe financiering. Deze uitkomst wordt vervolgens vermenigvuldigd met de factor 'totaal vreemd vermogen/totaal vermogen' uit de (geprognosticeerde) balans. Het aldus verkregen percentage wordt vermenigvuldigd met de boekwaarde van de BIE's per 1 januari van het jaar.

Wijze toerekening rente van taakvelden

Onderstaand volgt een overzicht van de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan de taakvelden.

Rente-overzicht jaarrekening 2018	
	in €
externe rentelasten	112.614
externe rentebaten	0
saldo rentelasten	112.614
doorrekening aan BIE	-2.676
doorrekening projectfinanciering	0
aan taakvelden (activa) toe te rekenen	115.290
rente over eigen vermogen	0
rente over voorzieningen	0
totaal toe te rekenen rente	115.290
aan taakvelden (activa) toegerekende rente	110.648
renteresultaat (negatief)	-4.642

Financieringsbehoefte

In 2018 is er geen kortlopende of langlopende externe financiering aangetrokken. Gedurende het gehele jaar hadden we een overschot aan liquide middelen. Deze middelen zijn op grond van het schatkistbankieren bijgeschreven op de rekening van de Rijksoverheid. Daarover is geen rente ontvangen.

Bedrijfsvoering

Dienstverlening

Wat hebben we gedaan?

Op basis van de in 2017 uitgevoerde inwoner(burger) peiling (I & O research) is voor de verbetering van de fysieke dienstverlening een klantmonitor geactiveerd om te meten hoe onze inwoners de balie, telefoon en digitale contacten ervaren en hoe we daar verbeteringen in kunnen invoeren. Voor de verbetering van onze digitale dienstverlening is het project "verbetering online dienstverlening" gestart om een aantal digitale producten (automatische incasso, evenementenvergunning, verhuizingen etc.) te analyseren en waar mogelijk te verbeteren. In de organisatie is de opleiding en training van medewerkers voor hostmanship afgerond. In het kader van participatie van inwoners zijn dorpsgesprekken gevoerd in Avenhorn, Oudendijk en Spierdijk. In een speciale uitgave is stilgestaan bij de resultaten van de dorpsgesprekken en de doe-teams. In 2018 hebben 11 dorpsgesprekken plaatsgevonden en er zijn 45 doe-teams actief.

Klachten

Jaarlijks informeren wij u ook over de klachten die bij ons zijn ingediend. Door dit in de jaarrekening op te nemen voldoen wij tevens aan het voorschrift om dit te publiceren.

In 2018 zijn negen klachten ingediend. Hiervan zijn twee klachten ongegrond verklaard, is één klacht ingetrokken en zijn zes klachten informeel afgehandeld.

Informatievoorziening

Wat hebben we gedaan?

Programma Harmonisatie Westfries Informatielandschap

In 2018 heeft het programma Harmonisatie Westfries Informatielandschap verder vorm en inhoud gekregen. Bundeling van Westfriesse krachten op belangrijke projecten, zoals de harmonisatie van de Basisregistratie Personen (BRP), Basisregistratie beheer Openbare Ruimte (BOR), Regionaal Berichten Verkeer, Social intranet en het eDepot. We werken samen in de verschillende informatiedomeinen onder regievoering van de stuurgroep Harmonisatie. In 2018 heeft dit concreet geresulteerd in de gunningen van het Westfries eDepot, de scanstraat (in samenwerking met Werksaam) en het Social Intranet.

Informatiebeveiliging

Inwoners en bedrijven verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig met informatie omgaat. Het gaat om beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie, in de meest brede zin van het woord. Het waarborgen van de betrouwbaarheid van informatie zorgt voor een goede kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen. Via ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) dienen wij verantwoording af te leggen op onze informatiebeveiliging.

ENSIA

Gemeente Koggenland heeft in 2018 voldaan aan ENSIA. Het college van burgemeester en wethouders heeft, op basis van ENSIA, met een collegeverklaring verantwoording afgelegd over geselecteerde informatiebeveiligingsnormen inzake DigiD en SUWInet. Een externe ITauditor heeft de collegeverklaring op getrouwheid gecontroleerd en zijn assurance afgegeven. Het college heeft verklaard dat bij gemeente Koggenland op 31 december 2018 de interne beheersingsmaatregelen in opzet en bestaan voldoen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en SUWInet. Bovendien heeft gemeente Koggenland tijdig en accuraat de verantwoording over DigiD en SUWInet opgeleverd aan de verticale toezichthouders.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2018?

1. We hebben de ENSIA cyclus doorlopen, door middel van verschillende sessies. De ENSIA zelfevaluatievragenlijsten zijn ingevuld en verbeteracties geformuleerd;
2. We zijn gestart met het in gebruik nemen van onze ISMS tool (Information Security Management System) om op deze manier een verbetercyclus te borgen en processen makkelijker te beheren.

3. Beveiligingsrisico's zijn in de organisatie onder de aandacht gebracht.
4. We hebben een werkgroep ingericht die wekelijks bijeenkomt om onderwerpen en casussen op het gebied van informatievoorziening, informatiebeveiligings en privacy integraal met elkaar te bespreken en daarover te adviseren.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

De Wet Normering Topinkomens (WNT) geeft voor de gemeente specifiek aan wie als topfunctionaris c.q. moet worden aangemerkt. Voor wat betreft de secretaris en de griffier zijn wij verplicht de volgende gegevens in de jaarrekening op te nemen:

Bezoldiging topfunctionarissen 2018			
Functies:	gemeentesecretaris A. Beuker	raadsgriffier P. Tromp	
Duur dienstverband in 2018	1-1-2018 t/m 31-12-2018	1-1-2018 t/m 31-12-2018	
Omvang van het dienstverband in Fte	1,00	0,89	
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	
Echte dienstbetrekking	ja	ja	
Individueel WNT-maximum	€ 189.000	€ 168.000	
Bezoldiging:			
Beloning	€ 92.240	€ 64.873	
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 547	€ 63	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.157	€ 10.218	
Totaal bezoldiging	€107.944	€ 75.152	

Bezoldiging topfunctionarissen 2017			
Functies:	gemeentesecretaris A. Beuker	raadsgriffier P. Tromp	
Duur dienstverband in 2017	1-1-2017 t/m 31-12-2017	1-1-2017 t/m 31-12-2017	
Omvang van het dienstverband in Fte	1,00	0,89	
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	
Echte dienstbetrekking	ja	ja	
Individueel WNT-maximum	€ 181.000	€ 160.889	
Bezoldiging:			
Beloning	€ 95.481	€ 65.742	
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 724	€ 103	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.975	€ 9.478	
Totaal bezoldiging	€ 110.180	€ 75.322	

Naast de vermelde topfunctionarissen waren er in 2018 geen overige functionarissen waarvoor een vermelding op grond van de WNT had moet plaatsvinden. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Grondbeleid

Visie grondbeleid

Visie

In het programma Wonen & Ondernemen is aangegeven dat Koggenland wil voorzien in de huisvesting van de eigen woningbehoefte en in ruimte voor bedrijvigheid, recreatie en toerisme, zoals vastgelegd in de gemeentelijke Structuurvisie. Via het gemeentelijk grondbeleid initieert en faciliteert Koggenland ruimtelijke ontwikkelingen om zowel kwantitatief als kwalitatief voldoende aanbod (woningen, bedrijfsruimte, voorzieningen) te realiseren.

Uitbreiding bedrijventerrein De Braken

In de vergadering van de raad van 16 april 2018 werd een krediet beschikbaar gesteld voor de aankoop van gronden voor de uitbreiding van het bedrijventerrein De Braken in Obdam. Er werd een krediet beschikbaar gesteld van € 1,3 miljoen. Er was overeenstemming met de verkoper en deze werd vastgelegd in een door partijen ondertekende koopovereenkomst. Ook werd besloten daarvoor een BIE (Bouwgrond in Exploitatie) te openen.

Enige dagen later heeft de verkoper de gronden aan de derde partij aangeboden en deze heeft het aanbod geaccepteerd. Wij hebben de verkoper daarop laten weten een beroep te doen op de boeteclausule in de overeenkomst en 10% van de bedongen verkoopprijs te claimen, verhoogd met de gemaakte kosten van het bodemonderzoek. De gemeente heeft dit bedrag ontvangen.

Gevolg is echter wel dat door het besluit een exploitatie is geopend, die niet tot realisatie zal komen. Besloten is deze exploitatie in te trekken.

Buitenplaats De Burgh

In de raadsvergadering van 14 mei 2018 werd een krediet van € 3,27 miljoen beschikbaar gesteld voor het bouw- en woonrijp maken van de derde fase van deze exploitatie. Het krediet is opgenomen in de gemeentelijke begroting, maar is een PPS (publiek private samenwerking) met onze partner. Het krediet in de gemeentelijke exploitatie wordt door de raad met het vaststellen van de jaarrekening 2018 daarom weer ingetrokken. Het beschikbaar gestelde krediet wordt via de PPS verwerkt.

Wijze waarop gemeente het grondbeleid uitvoert

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

Bij de BIE zijn de gronden in eigendom van de gemeente. De raad heeft een exploitatiebegroting vastgesteld. Voor de kostentoe rekening aan de BIE moet worden aangesloten bij de kostensoortenlijst van de Wet en Besluit Ruimtelijke Ordening (Wro en Bro). Dit betekent een limitering van de toegestane kosten. Verder is er een beperking aan de toerekening van de rente.

In het verleden heeft de gemeente een vrij actief grondbeleid gevoerd. Dit houdt in dat de gemeente de grond koopt, het bouw- en woonrijp maakt en verkoopt. Deze actieve benadering resulteert in de nog lopende (zie tabel) en in voorbereiding zijnde gemeentelijke grondexploitatie (Tuindersweijde in Obdam).

Op dit moment hanteert de gemeente geen actieve grondaankoopstrategie. Wel kan het zijn dat grond vrijkomt voor ontwikkeling dat al eigendom van de gemeente is, of dat grondaankoop plaatsvindt als de markt een gewenste ontwikkeling niet kan of wil oppakken.

Faciliterend grondbeleid

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf geen grond in eigendom heeft en dus zelf geen grondexploitaties voert, maar dit overlaat aan private ontwikkelaars. De gemeente faciliteert de grondexploitatie door te investeren in plankosten, zoals een bestemmingsplan, het treffen van voorzieningen in de openbare ruimte en/of de aanleg van nutsvoorzieningen. Deze kosten verhaalt de gemeente dan op betrokkene. Het verhaal van de kosten is wettelijk verplicht. Partijen sluiten hiervoor bij voorkeur een – vrijwillige - anterieure overeenkomst waarin wordt vastgelegd hoe de verrekening plaatsvindt en welke kosten aan de gemeente worden vergoed. Wordt vooraf geen overeenstemming bereikt? Dan baseert de gemeente de kostenverrekening op een exploitatieplan. Vervolgens verhaalt de gemeente de kosten via de omgevingsvergunning of alsnog via een (posterieure) overeenkomst. In de gemeente loopt momenteel het project Polderweijde en is het

woningbouwplan Spierland in voorbereiding. Daarnaast zijn er vaak (kleinschalige) bouwplannen van derden waarin de gemeente faciliterend optreedt.

Overige gronden

Naast de in exploitatie genomen gronden heeft de gemeente gronden in eigendom die (nog) niet voor exploitatie in aanmerking komen, de niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG). Deze gronden worden opgenomen op de balans onder de materiële vaste activa en gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Er geldt een overgangstermijn tot 31 december 2019. Op basis daarvan behouden de gronden voor de ontwikkeling van Tuindersweijde hun huidige boekwaarde.

Actualisatie

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording(BBV) zijn we verplicht jaarlijks de lopende BIE's te actualiseren. Hieronder staan de geactualiseerde exploitaties.

Prognose resultaten grondexploitaties

Bedragen x € 1.000								
Bouwgrond-exploitatie	boekwaarde per 31-12-2018	V/N	nog te verwachten lasten	V/N	nog te verwachten baten	V/N	verwacht eindresultaat	V/N
Lijsbeth Tijds	1.779	V	1.247	N	2.314	V	2.847	V
Hofland II	1.490	V	466	N	1.699	V	2.723	V
Locatie Langereis	232	N	61	N	66	V	227	N
Buitenplaats De Burgh	1.378	N	84	N	2.911	V	1.450	V
De Tuinen	621	N	6.887	N	8.582	V	1.074	V
Totaal	1.038	V	8.744	N	15.573	V	7.867	V

De grondexploitaties worden minimaal één keer per jaar geactualiseerd. Wanneer bij een ontwikkeling grote en/of risicovolle wijzigingen worden voorzien wordt de bijbehorende grondexploitatie tussentijds geactualiseerd.

De actualisatie van de grondexploitaties geven de volgende resultaten met prijspeil 1-1-2019.

ACTUELE PROGNOSE TE VERWACHTEN RESULTATEN TOTALE GRONDEXPLOITATIE					
exploitatie	verwacht resultaat bij openen complex	verwacht resultaat 1-1-2019	verwacht resultaat 1-1-2018	verschillen 2018 - 2019	afdracht reserve bovenwijkse voorzieninge
Lijsbeth Tijds	€ 1.570.000	€ 2.846.872	€ 2.820.096	€ 26.776	€ 216.760
Hofland II	€ 190.000	€ 2.723.086	€ 2.719.657	€ 3.429	€ 128.780
Langereis Ursem	nihil	€ -227.015	€ -213.750	€ -13.265	€ -
Buitenplaats *	€ 1.350.000	€ 1.449.818	€ 1.249.710	€ 200.108	€ 338.685
De Tuinen	€ 880.000	€ 1.074.403	€ 879.436	€ 194.967	€ 466.023
Totaal		€ 7.867.164	€ 7.455.150	€ 412.015	€ 1.150.248

* betreft gemeentelijk deel

Door de gewijzigde regelgeving vanuit de BBV mag vanaf 2017 de bijdrage aan Reserve Bovenwijkse voorzieningen niet meer als kostenpost in de grondexploitatie worden opgenomen en jaarlijks worden afgedragen. Dit gebeurt na vaststelling van het resultaat bij de afsluiting van de grondexploitatie. Dit beïnvloed het te verwachten resultaat ten opzicht van het in exploitatie nemen van de grond (openen van een complex) positief.

Hierbij volgt de onderbouwing van de actualisatie grondexploitaties.

Grondexploitatie Lijsbeth Tijds

Het plan Lijsbeth Tijds is in 2007 in exploitatie genomen. In het plan zijn totaal circa 100 woningen voorzien. Momenteel zijn 65 woningen opgeleverd / in aanbouw en zijn 5 kavels in optie. De resterende woningen worden in de 3^e (laatste) fase ontwikkeld. Naar verwachting zal de grondexploitatie lopen tot en met 2022.

Financieel is de grondexploitatie gezond. Het te verwachten resultaat ten opzicht van 2018 blijft vrijwel gelijk. Het te verwachten resultaat is beduidend hoger dan bij aanvang van de grondexploitatie. Dit komt hoofdzakelijk door verhoging van de grondprijs in de eerste helft van de looptijd door het volgen van de markt en de gunstig uitgevallen aanbesteding van fase 1 en 2.

Grondexploitatie Hofland II

Het plan Hofland II is in 2005 in exploitatie genomen. In het plan zijn ca. 35 woningen en ca. 5 bedrijfskavels voorzien. Momenteel zijn 24 woningen opgeleverd / in aanbouw. De planning is om de resterende woonkavels uit te geven voordat de verkoop start van plan Tuindersweijde. Naar verwachting zal de grondexploitatie lopen tot en met 2022.

Financieel is de grondexploitatie gezond. Het te verwachten resultaat ten opzichte van 2018 blijft vrijwel gelijk. Het te verwachten resultaat is beduidend hoger dan bij aanvang van de grondexploitatie. Dit komt hoofdzakelijk door verhoging van de grondprijs door het deel wijzigen van het bestemmingsplan van Wonen/werken naar Wonen en het volgen van de markt. Daarnaast is de dekking voor de investering in de randweg vervallen in de grondexploitatie.

Grondexploitatie Langereis Ursem

Het plan Langereis is in 2016 in exploitatie genomen. In het plan zijn totaal circa 5 woningen voorzien. Momenteel zijn alle woningen in aanbouw. Deze grondexploitatie zal zeer waarschijnlijk in 2019 worden afgesloten.

Financieel is de grondexploitatie verliesgevend. Dit komt door aanpassing van het oorspronkelijke plan. In 2017 is besloten 2 kavels minder uit te geven voor vrijstaande woningen. Het verlies wordt indirect gedekt uit Reserve Grondbedrijf.

Grondexploitatie Buitenplaats de Burgh

Het plan Buitenplaats de Burgh is in 2013 in exploitatie genomen. In het plan zijn ca. 300 woningen voorzien. Momenteel zijn 210 woningen opgeleverd / in aanbouw. Naar verwachting zal de grondexploitatie lopen tot en met 2023.

Financieel is de grondexploitatie gezond. Het te verwachten resultaat ten opzichte van 2018 is hoger. Dit komt omdat in de gezamenlijke grondexploitatie meer winst wordt verwacht ten opzichte van 2018 onder andere doordat er geen aanspraak meer gemaakt kan worden op de geraamde planschade.

Grondexploitatie De Tuinen

Het plan De Tuinen is in 2018 in exploitatie genomen. In het plan zijn ca. 170 woningen voorzien. Een deel van de bouw kavels wordt voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) uit gegeven. Momenteel zijn 6 woningen in aanbouw. Naar verwachting zal de grondexploitatie lopen tot en met 2033.

Financieel is de grondexploitatie gezond. Het te verwachten resultaat ten opzichte van 2018 is hoger. Dit komt door het formaat van de vrije kavels in fase 1. Deze zijn groter dan waarmee gerekend is in de globale grondexploitatie die is opgesteld bij het in exploitatie nemen van de grond, totaal circa 650 m².

Onderbouwing van de geraamde winstnemingen

De commissie BBV was bij de grondexploitatie van mening dat terughoudend moest worden omgegaan met een tussentijdse winstneming c.q. -uitkering. Daarbij moest rekening worden gehouden met de beginselen van zekerheid, de toerekening, realisatie en voorzichtigheid. Wij namen het standpunt in dat een tussentijdse winstuitkering niet plaatsvindt. De commissie BBV heeft haar standpunt ten aanzien van het nemen van de tussentijdse winst aangepast.

Uitgangspunt van het stelsel van baten en lasten is dat de baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten houdt dit in dat de gerealiseerde winst gedurende de looptijd tot stand komt. Wel houdt men rekening gehouden met drie beginselen:

- toerekeningsbeginsel: de gevolgen worden toegerekend op het moment dat deze zich voordoen
- voorzichtigheidsbeginsel: er is voldoende zekerheid dat de resultaten ook daadwerkelijk worden behaald
- realisatiebeginsel: het resultaat wordt pas geboekt wanneer deze is gerealiseerd

Het verantwoorden van tussentijdse winst is een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Daarbij wordt rekening gehouden met de beginselen. Er is sprake van een degelijke onderbouwing van de nog te maken kosten en de te realiseren opbrengsten.

Percentage of completion (Poc)

Afhankelijk van de voortgang van een project wordt de winst verantwoord. Dit wordt berekend per grondexploitatie en naar de mate waarin de lasten en baten zijn gerealiseerd en de mate van onzekerheden in deze realisatie.

Winstuitkering Buitenplaats De Burgh

De gemeente werkt samen met de projectontwikkelaar aan de realisatie van 2018 van Buitenplaats De Burgh. In 2018 zou de eerste fase van de Buitenplaats De Burgh worden afgesloten. In overeenstemming met de samenwerkingsovereenkomst zou een deel van de tussentijds gemaakte winst in de PPS worden verdeeld over de beide partijen. De verwachte winst zou uitkomen op € 700.000, zowel voor de gemeente als onze partner.

In 2018 is een beperkt aantal kavels verkocht. De opbrengst daarvan is verdeeld naar de gemeente en de projectontwikkelaar. De verwachte winstuitkering is dus maar deels gerealiseerd.

De overige exploitaties zijn in 2018 niet tot winstuitkering gekomen.

Reserve en risico's grondzaken

De (geraamde) grondprijs is voor 2018 niet verhoogd. Vanwege de huidige positieve ontwikkeling op de huizenmarkt, wordt hierdoor het risico voor het verwachte exploitatieresultaat lager. Op het moment van verkoop wordt de werkelijke marktwaarde van de grond bepaald. Door het aantrekken van de huizenmarkt kan dit hoger uitpakken.

De reserve grondbedrijf moet voldoende zijn om (onvoorziene) negatieve resultaten op te kunnen vangen. De grootste risico's bij planontwikkeling liggen veelal in de voorbereiding (vertraging in de planvorming, planologische procedures), het bouwrijp maken (bodemgesteldheid, materiaalkosten) en vertraging in de verkoopfase (renterisico).

Van de vier gemeentelijke grondexploitaties verkeren er twee (locatie Langereis en Buitenplaats) in de fase waarin eventuele vertraging in de verkoop tot hogere rentelasten leidt. Nu de huizenmarkt aantrekt en de rente laag is, is dit risico beperkt te noemen.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De "weerstandscapaciteit" geeft weer of de gemeente in staat is de (financiële) gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat de uitvoering in gevaar komt. De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Deze middelen bestaan onder andere uit structurele dekking en incidentele dekking. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar de gemeente mee wordt geconfronteerd.

In de **begroting 2018** is de volgende weerstandscapaciteit berekend:

Structureel:

Onvoorziene uitgaven	€	20.000
Budgettaire ruimte	€	81.593
Ruimte belastingcapaciteit OZB	€	805.153
	€	<u>906.746</u>

Incidenteel:

Algemene reserves	€	<u>33.232.962</u>
-------------------	---	-------------------

Totaal weerstandscapaciteit	€	<u><u>34.139.708</u></u>
-----------------------------	---	--------------------------

Benodigde weerstandscapaciteit werd begroot op € 3.100.980 en de werkelijke risico's 2018 zijn € 1.896.743. In de risico top 10 zijn deze per risico toegelicht.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit en de risico's

De weerstandscapaciteitsratio drukt de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit uit. De hoogte van de benodigde capaciteit is afhankelijk van de risico's die de gemeente loopt. Voor de overige risico's worden beheersmaatregelen genomen, voorzieningen getroffen of verzekeringen afgesloten.

Bij de jaarrekening worden de 10 belangrijkste financiële risico's in beeld gebracht.

Top 10 risico's

Overzicht inventarisatie van de risico's 2018:

Aanslag VPB

Voor 1 mei 2018 moest de definitieve aangifte Vpb van het jaar **2016** worden ingediend en voor 1 juni 2018 moest de aangifte Vpb van het jaar **2017** worden ingediend. Begin 2018 is ook de voorlopige aanslag van het jaar **2018** binnengekomen.

Aangifte Vpb 2016 is in 2018 ingediend en betaald. Voor het onderdeel Grondbedrijf zijn we Vpb plichtig. Er wordt via fiscale adviseur bezwaar aangetekend voor de Vpb plicht van het Woningbedrijf. De voorlopige aanslag 2017 is binnengekomen en betaald, voor de aangifte 2017 is extra uitstel gekregen. De aangifte 2017 wordt nu voorbereid met de fiscale adviseur.

De voorlopige aanslagen 2018 en 2019 zijn betaald. Zo lang er nog geen duidelijkheid is over de Vpb plicht van het Woningbedrijf, wordt er een voorziening getroffen met middelen uit de reserve Woningbedrijf. Hiermee wordt het risico volledig afgedekt. De Vpb kosten van het Grondbedrijf worden opgevangen binnen de begroting.

Stand van zaken ultimo 2018:

Begroting 2018 financieel risico	Effect risico in €
€ 1.750.500	€ -

Overname wegen HHNK

Mogelijke overname van het onderhoud van wegen buiten de bebouwde kom van het waterschap.

De totale kosten voor de belastingbetaler van West-Friesland mogen niet hoger worden dan de huidige gemeentelijke belastingen, vermeerderd met de huidige wegenheffing uit de waterschapslasten. Uitgezonderd is de trendmatige verhoging. Vanaf begin dit jaar wordt gewerkt door de verschillende werkgroepen om alles helder te maken zodat dit eind in 2019 duidelijkheid geeft om een keuze te kunnen maken. Het is een ingewikkeld vraagstuk, omdat we samen op trekken met 7 gemeenten en het HHNK.

Stand van zaken ultimo 2018:

Begroting 2018 financieel risico	Effect risico in €
€ 1.000.000	€ -

Decentralisatie sociaal domein (integratie-uitkering)

Op basis van het verdeelmodel ontvangen we de integratie-uitkering sociaal domein 2018 voor de uitvoering van de Wmo en Jeugdhulp. Op basis van de uitgaven opgenomen in de begroting 2018 blijken deze ontvangsten niet toereikend te zijn. De mogelijkheid bestaat dat de ontoereikendheid stijgt.

Het beschikbare budget jeugdzorg is overschreden met € 1.412.470. Het beschikbare budget Wmo laat een overschot zien van € 519.411. De raad heeft besloten om tekorten sociaal domein te dekken uit de reserve sociaal deelfonds.

Stand van zaken ultimo 2018:

Begroting 2018 financieel risico	Effect risico in €
€ 500.000	€ 893.059

BUIG, WSW en re-integratie

Budget Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) en het budget voor re-integratie en WSW vanuit de integratie sociaal domein.

Bij de BUIG lasten zien we dat we meer hebben uitgegeven dan we hebben ontvangen aan uitkering in 2018. Een deel van deze overschrijding is eigen risico. Voor het andere deel kunnen we een vangnetuitkering aanvragen bij het Rijk en hiertegenover stond een hogere vergoeding vanuit ministerie (BUIG uitkering). In de begroting hadden we al rekening gehouden met de kosten voor het eigen risico.

Stand van zaken ultimo 2018:

Begroting 2018 financieel risico	Effect risico in €
€ 300.000	€ -

N23 Westfrisiaweg

Extra kosten realisatie N23.

Voorlopige berekening laat zien dat de gemeente in 2019 nog ca. € 465.000 aan de provincie dient te betalen. Over het bedrag wordt nog overleg gevoerd. Het restant krediet en het aanvullende krediet in de begroting 2019 is daartoe toereikend. Het risico is ondervangen.

Stand van zaken ultimo 2018:

Begroting 2018 financieel risico	Effect risico in €
€ 900.000	€ -

(Grote) zorgaanbieders die failliet kunnen gaan

De mogelijkheid bestaat dat er een gecontracteerde zorgaanbieder failliet kan gaan.

Er is een kleine jeugd zorgaanbieder failliet gegaan, we hebben € 10.000 aan vorderingen openstaan.

Stand van zaken ultimo 2018:

Begroting 2018 financieel risico	Effect risico in €
€ 1.000.000	€ 10.000

Claims op verleende garantstellingen

De gemeente staat garant voor de betaling en de rente en aflossing van geldleningen van met name woningcorporaties.

In 2018 is er op de leningen afgelost en het risico afgenomen met € 1.186.000 naar € 12.078.000. In 2018 zijn we niet aangesproken.

Stand van zaken ultimo 2018:

Begroting 2018 financieel risico	Effect risico in €
€ 12.323.000	€ -

GR Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW)

Garantstelling CAW van leningen van de HVC.

De gemeenten staan indirect garant voor de betaling van de rente en aflossing van geldleningen, aangegaan door de HVC.

Stand 31-12-2018: gegarandeerde leningen aandeelhouders A: € 630.329.205

De pro rata garantstelling van het CAW als aandeelhouder van HVC (o.b.v. aandelenpercentage van het CAW van 11,6%) bedraagt: € 73.118.188.

Voor Koggenland geldt eind 2018 een garantstelling van € 7,8 miljoen.

Stand van zaken ultimo 2018:

Begroting 2018 financieel risico	Effect risico in €
€ 7.500.000	€ -

GR Regionale Uitvoeringsdienst (RUD NHN)

Invoering van de Omgevingswet.

In de begroting van 2018 is een krediet van € 75.000 beschikbaar gesteld voor de kosten verbonden aan de invoering van de Omgevingswet. Van het krediet is nog geen gebruik gemaakt. In de begroting 2019 is een krediet beschikbaar van € 550.000 met dekking uit de algemene reserve.

Stand van zaken ultimo 2018:

Begroting 2018 financieel risico	Effect risico in €
€ 100.000	€ -

Onderhoud wegen

Door onvoorziene (weers) omstandigheden kan eerder en grootschaliger onderhoud nodig zijn dan geraamd.

Er is geen langdurige koude periode geweest deze winter, daarmee heeft het risico zich niet voorgedaan.

Stand van zaken ultimo 2018:

Begroting 2018 financieel risico	Effect risico in €
€ 100.000	€ -

Berekening weerstandsvermogen

Risico's:	Begroting 2018	Jaarrekening 2018
Woningbedrijf	65.000	0
Grondbedrijf		0
Algemene dienst	3.035.980	1.165.575
Totaal	3.100.980	1.165.575

Werkelijke risico's hebben zicht niet voor gedaan bij het Woningbedrijf en het Grondbedrijf. Bij de Algemene Dienst zijn de werkelijke risico's lager dan in de begroting werd geïnventariseerd, maar deze zijn volledig afgedekt met de beschikbare weerstandscapaciteit.

Financiële kengetallen

De gemeente is volgens de BBV regelgeving verplicht vijf financiële kengetallen in de rekening op te nemen. De kengetallen geven een beeld van de financiële positie van de gemeente. Deze kengetallen zijn vooral voor de gemeenteraad bedoeld. Het gaat om de volgende kengetallen uitgedrukt in percentages:

Kengetal	laagste risico	gemiddeld risico	hoog risico
netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
solvabiliteitsratio	>50%	20% - 50%	< 20%
grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
exploitatieurimte	> 0%	0%	< 0%
belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Netto schuldquote

Geeft een percentage aan van de verhouding saldo van schulden en vorderingen t.o.v. inkomsten voor bestemming. Hoe lager dit percentage hoe beter.

De gemeente heeft een lage schuld ten opzichte van de eigen middelen. Het saldo van de kortlopende vorderingen is lager ten opzichte van de begroting.

Solvabiliteit

Geeft de verhouding van eigen vermogen t.o.v. totaal vermogen. Hoe hoger dit percentage hoe beter. De gemeente heeft ruim voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen en het valt binnen de laagste risico's. Het totale vermogen bestaat voor meer dan de helft uit eigen vermogen.

Grondexploitatie

Geeft de verhouding aan tussen de inbreng van de grondwaarde en de totale baten van de grondexploitaties. Hoe lager dit percentage hoe beter.

De gemeente heeft relatief weinig grond en daardoor loopt zij minder risico. De verwachte opbrengsten zullen de komende jaren stijgen, omdat de vraag naar grond voor woningbouw weer aantrekt. Een nieuwe exploitatie de Tuinen is in 2018 gestart en de baten van Lijsbeth Tijs en Hofland II zijn hoger ten opzicht van de begroting. Het risico neemt de komende jaren daardoor af naar het laagste risico.

Structurele exploitatieruimte

Geeft de verhouding tussen de structurele baten en structurele lasten. Hoe hoger dit percentage hoe beter.

De gemeente loopt risico om de structurele baten met de structurele lasten te dekken. De structurele lasten zijn in 2018 lager dan de structurele baten. De verwachting dat dit risico af neemt voor de komende jaren is hiermee ingezet.

Belastingcapaciteit

Geeft een verhouding aan van de gemiddelde woonlasten van Koggenland t.o.v. landelijk gemiddelde. Hoe lager dit percentage hoe beter.

De gemeente heft belastingen, de bedragen voor de gemeente Koggenland zitten onder het landelijke gemiddelde, maar door de stijging van de gemiddelde WOZ waarden en de toename van afvalstoffenheffing is het percentage gestegen, waardoor het risico net boven het laagste risico valt.

<i>Kengetal</i>	<i>rekening 2016</i>	<i>rekening 2017</i>	<i>begroting 2018</i>	<i>rekening 2018</i>	<i>risico Koggenland</i>
netto schuldquote *	7,6%	7,6%	3,6%	5,0%	laagste risico
solvabiliteitsratio	58,3%	61,0%	60,3%	62,1%	laagste risico
grondexploitatie	22,10%	23,5%	22,1%	15,3%	laagste risico
exploitatieruimte	-0,2%	0,2%	-1,2%	1,0%	laagste risico
belastingcapaciteit	98,7%	95,7%	91,4%	95,2%	gemiddeld risico

* netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, dit kengetal wordt zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Doorlening aan derden, komt niet voor in gemeente Koggenland waardoor dit kengetal hetzelfde blijft.

Relatie kengetallen en financiële positie

Uit deze cijfers kunnen we afleiden dat de financiële positie van de gemeente gezond is. De kengetallen vallen onder het laagste risico. Alleen de belastingcapaciteit valt net onder een gemiddeld risico.

Fiscale Paragraaf

Inleiding

Sinds 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelasting (Vpb) overheidsondernemingen van kracht. Gemeenten moeten nu voor de ondernemingsactiviteiten aangifte vennootschapsbelasting doen. In deze paragraaf gaan we in op de gevolgen hiervan en wordt de Vpb verder toegelicht.

Vennootschapsbelasting

De eerste aangifte Vpb 2016 is ingediend en heeft betrekking op de onderdelen Algemene Dienst, het Grondbedrijf en het Gemeentelijk Woningbedrijf.

Algemene Dienst

De Algemene Dienst heeft allerlei economische activiteiten zoals onder andere: onderhoud wegen, zwembad exploitatie, sporthal, kermissen, kinderopvang en begraafplaatsen. Maar deze worden voor de Vpb aangifte op nihil geschat, omdat er geen winst wordt gemaakt. Deze economische activiteiten moeten wel ieder jaar worden doorgenomen en getoetst of deze in de Vpb aangifte moeten worden meegenomen.

Het Grondbedrijf

Het Grondbedrijf heeft vijf lopende grondexploitaties. Met de Belastingdienst en de regionale projectgroep is afgestemd om het Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden (SVLO) rekenmodel te gebruiken. Alle uitgangspunten voor de aangifte zijn afgestemd met de regio. Voor het grondbedrijf moet wel VPB aangifte worden gedaan. Over 2016 is dit een bedrag van € 21.752, voor 2017 komt de voorlopige berekening uit op € 50.000. De fiscale adviseur doet de definitieve aangifte 2017, de aangifte 2018 wordt voorbereid.

Het Gemeentelijk Woningbedrijf

Voor het Woningbedrijf stellen we ons op het standpunt dat er geen sprake is van economische activiteit in het kader van de VPB. Wij gaan uit van normaal vermogensbeheer waarmee we niet Vpb plichtig zijn. De belastingdienst heeft ons verzoek voor normaal vermogensbeheer nog steeds in behandeling. Om heffingsrente te voorkomen bij een eventueel afwijkend standpunt van de belastingdienst is voor 2016 is wel aangifte Vpb gedaan en hebben we de aangifte ad € 573.630 betaald

Zodra de definitieve aanslag 2016 binnen is, wordt door de fiscale adviseur bezwaar gemaakt tegen de aangifte van het Gemeentelijk Woningbedrijf. De gegevens voor aangifte 2017 zijn naar de fiscale adviseur gestuurd om de totale aangifte Vpb over 2017 te doen. Hierna wordt de aangifte voor 2018 opgepakt.

Ontwikkelingen

Het Ministerie van Financiën heeft begin dit jaar de Belastingdienst laten weten dat het uitgangspunt moet zijn dat de gemeentelijke woningbedrijven een onderneming drijven in de zin van de VPB. Een afwijkende behandeling van woningcorporaties op dit gebied ziet het Ministerie politiek niet zitten. In de Wet Vpb is er verschil tussen corporaties en gemeentelijk woningbedrijven.

De inspecteur heeft laten weten dat de Belastingdienst als uitvoeringsorganisatie vervolgens nog wel de feiten verzamelt om de algemene stelling van het Ministerie mee te kunnen onderbouwen. Voor het benodigde feitenonderzoek gaat de inspecteur nog in gesprek met de gemeentelijke woningbedrijven om zich een beter beeld te kunnen vormen van de werkzaamheden.

Begin 2019 is een overleg geweest met de fiscale adviseur en de vijf gemeentelijk woningbedrijven om een gezamenlijk standpunt hierover te bepalen.

Proces Vpb

Fiscaal jaar 2016

De definitieve aangifte 2016 is berekend op een bedrag van € 595.382 en dit is ook betaald. Voor het Grondbedrijf zijn de cijfers in een nieuw door de Belastingdienst vastgesteld VSO model ingevoerd door onze fiscale adviseur. Dit model is de basis voor de volgende jaren.

Fiscaal jaar 2017

De voorlopige aanslag van € 590.798 is binnengekomen op basis van de gegevens van 2016. Deze aanslag is betaald. Er is uitstel voor de aangifte tot 30 april 2019. De economische activiteiten van het jaar 2017, zijn doorgenomen en getoetst aan de criteria en vastgelegd in een Vpb dossier. De fiscale adviseur beoordeeld de cijfers en doet de totale Vpb aangifte 2017 bij de belastingdienst.

Fiscaal jaar 2018

Er is een voorlopige aanslag binnengekomen van € 580.918 en betaald. De economische activiteiten worden doorgenomen en getoetst en er wordt een dossier aangelegd. Voor de aangifte is via de fiscale adviseur uitstel aangevraagd en dit hoeft daarom niet te worden gedaan voor 1 juni 2019.

Voor de betaalde Vpb 2016-2018 blijft het voorlopig nog onzeker of deze wordt terug ontvangen van de Belastingdienst. Omdat er nog geen uitsluitel is over de belastingplicht voor woningbedrijven, wordt er een voorziening getroffen ten laste van de algemene reserve van het Gemeentelijk Woningbedrijf.

Jaarrekening

Analyse rekeningresultaat

Onderstaand geven wij een cijfermatige toelichting op het positieve resultaat van € 2.586.464. Voor een beleidsmatige toelichting en overige voor- en nadelen verwijzen wij u naar de toelichting per programma.

Het resultaat bestaat in hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

	Exploitatie	Grondbedrijf	Woningbedrijf	Totaal
Resultaat voor bestemming	€ 466.755 N	€ 12.333 N	€ 1.243.000 V	€ 763.913 V
Mutaties reserves	€ 1.822.551 V	€ -	€ -	€ 1.822.551 V
Resultaat na bestemming	€ 1.355.796 V	€ 12.333 N	€ 1.243.000 V	€ 2.586.464 V

Algemene Dienst

Dienstverlening & Bestuur € 268.000 voordeel

- De afwikkeling van het geschil inzake aankoop gronden De Weelde levert een incidenteel voordeel op van € 100.000,-.
- Automatisering € 390.000 voordeel:
Er is een akkoord bereikt met een softwareleverancier over de forse tariefsverhoging die zij vanaf 2015 wilden doorvoeren. Wij zijn hier destijds niet mee akkoord gegaan, voorzichtigheidshalve hebben we de verhogingen voor een deel meegenomen in de ramingen. We zijn nu tot een vergelijk gekomen, dit akkoord leidt nu tot een incidenteel voordeel van € 260.000,-. Daarnaast is inzichtelijk geworden dat diverse software kosten lager uitvallen dan begroot en dit levert een voordeel op van incidenteel € 90.000 en structureel € 40.000,-. Daarnaast hebben wij minder diensten van derden afgenomen, hierdoor was er minder externe ICT ondersteuning bij projecten nodig.
- Loonkosten organisatie en raad € 369.000 nadeel :
Er is sprake van een overschrijding als gevolg van de vervanging van personeel i.v.m. ziekte en zwangerschap.
De aanpassing van de vergoeding voor raadsleden in kleinere gemeenten leidt met terugwerkende kracht voor een structureel nadeel van € 77.800.
Door een toename van de toe te rekenen uren aan het grondbedrijf is er sprake van een incidenteel voordeel.
- Vrijval post onvoorzien en begrotingsruimte 2018 € 211.000 incidenteel voordeel:
Het restsaldo over 2018 op onvoorzien € 119.000 en structurele begrotingsruimte € 92.000 valt vrij ten gunste van het rekeningresultaat.
- Algemene uitkering € 393.000 incidenteel nadeel
Als gevolg van lagere rijksuitgaven en te hoge declaraties landelijk in het BTW-compensatiefonds is er sprake van een nadeel op de gemeentefondsuitkering.
- BTW/BCF onderzoek € 178.000 incidenteel voordeel

Welzijn & Zorg € 598.000 voordeel

- Incidenteel voordeel op de Wmo huishoudelijke hulp en vervoersvoorzieningen van ca. € 270.000. Het voorstel is om dit via de resultaatbestemming 2018 toe te voegen aan de reserve sociaal deelfonds.
- Bij het leerlingenvervoer zien we een lagere incidentele uitgave van € 40.000. Dit wordt o.a. veroorzaakt door een te hoge schatting van de uitgaven over het jaar 2017. Het blijft lastig om in te schatten hoeveel ritten en wat voor ritten noodzakelijk zijn.
- Subsidie peuterspeelzaal € 88.000
in 2018 is er minder gemeentelijke subsidie peuteropvang toegekend dan beschikbaar was, dit vloeit voort uit de stelselherziening. Uw raad is via de eindrapportage harmonisatie peuteropvang in 2018 geïnformeerd over de achtergronden.
- Het sociaal domein zit neutraal in de begroting en rekening. We zien hier wel dat er hogere kosten zijn voor jeugdzorg, waardoor er per saldo een uitname uit de reserve sociaal deelfonds plaatsvindt van € 893.059.

De overschrijding (die overeenkomt met het landelijk beeld) komt met name door hogere kosten voor zorg die de (tweedelijns) zorgaanbieders aan onze inwoners hebben geleverd. De grootste overschrijdingen zitten in de kosten voor JeugdzorgPlus, persoonlijke begeleiding, verzorging en kort verblijf, ambulante jeugd en opvoedhulp en specialistische GGZ.

Wonen & Ondernemen € 479.000 voordeel

- Op gronden openbaar groen gronden € 256.000 incidenteel voordeel hoofdzakelijk door verkoop van twee grote kavels aan de Overtoom Zuidermeer, deze exploitatie was echter al afgesloten.
- Omgevingsvergunningen € 140.000 incidenteel voordeel: door ontwikkeling van de bouwplannen Buitenplaats, Bloementuin en De Tuinen zijn er meer omgevingsvergunningen aangevraagd.
- Milieubeleid € 101.000 voordeel: enkele regionale ontwikkelingen van milieutaken zijn nog niet tot uitvoering gekomen, zoals Natuurwaardenkaart, duurzaamheid initiatieven en vervolg warmtevisie. Ook de bijdrage aan de RUD viel lager uit.
- Bestemmingsplannen € 63.000 incidenteel voordeel: het later opstarten van de Omgevingswet en het Bestemmingsplan verbrede Reikwijdte en de daarbij behorende participatietrajecten zijn doorgeschoven.
- De bijdrage aan bovenwijkse voorziening aan onderhoud wegen veroorzaakt een incidenteel nadeel van € 100.000.

Grondbedrijf

- Het incidenteel nadelig resultaat van € 12.333 is ontstaan door de voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2018.

Woningbedrijf

Resultaat woningbedrijf € 1.234.000, dit incidentele resultaat komt voor het grootste deel door de verkoop van 28 woningen waaronder het gehele complex T. van der Meerstraat in Scharwoude. Verder speelt een voordeel door lagere verhuurdersheffing, lagere onderhoudslasten en minder afschrijvingen.

Balans per 31 december

Bedragen * € 1.000,-

ACTIVA	31-12-2017	31-12-2018
Vaste Activa		
1 <i>Materiële vaste activa</i>		
Gronden en terreinen	5.773	5.666
Investerings met economisch nut	54.945	52.483
Investerings met economisch nut waarvoor heffingen kunnen worden geheven	1.981	1.803
Investerings in de opgenbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	64	67
2 <i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	117	117
Overige langlopende leningen u/g:	2.632	2.589
Totaal vaste activa	65.512	62.725
Vlottende activa		
3 <i>Vorraden</i>	-657	-941
4 <i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	7.051	9.206
5 <i>Liquide middelen</i>	285	2.547
6 <i>Overlopende activa</i>	5.128	3.545
Totaal vlottende activa	11.806	14.358
Totaal activa	77.319	77.083

PASSIVA	31-12-2017	31-12-2018
Vaste passiva		
7 <i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	37.323	25.459
Bestemmingsreserves	7.566	19.849
Resultaat algemene dienst na bestemming	1.276	1.343
Resultaat woningbedrijf na bestemming	982	1.243
8 <i>Voorzieningen</i>		
Onderhoudsvoorzieningen	15.673	15.038
Overige voorzieningen		
Door derden beklemden middelen met specifieke aanwending	60	59
9 <i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>	8.598	6.508
Totaal vaste passiva	71.478	69.500
Vlottende passiva		
10 <i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	1.327	3.785
11 <i>Overlopende passiva</i>	4.514	3.798
Totaal vlottende passiva	5.841	7.582
Totaal passiva	77.319	77.083
<i>Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen</i>	12.731	12.077

Grondslagen voor waarderingen en resultaatbepaling

Grondslagen voor waarderingen en resultaatbepaling Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt volgens de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. In dit hoofdstuk gaan we in op de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke. Voor aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is de zelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van schok effecten wordt wel een verplichting gevormd.

Balans

De balans geeft een getrouw beeld van de omvang en samenstelling van het vermogen op de balansdatum en geeft daarmee inzicht in de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van de gemeente. Uiteraard is het eindsaldo van de balans 2017 het startpunt voor de balans 2018.

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft:

- Alle investeringen worden geactiveerd (economisch- en maatschappelijk nut).
- In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen onder bepaalde voorwaarden in 4 jaar worden afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan op 1 januari van het jaar volgende op die van ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht (verordening ex artikel 212).

Materiële vaste activa met economisch nut.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De investeringen worden volgens de zogenaamde nettomethode verantwoord.

Slijtende investeringen worden vanaf 1 januari van het jaar volgende op het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven gedurende een periode die is vastgesteld in de verordening ex artikel 212, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde.

De materiële vaste activa, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Een dergelijke vermindering vond in het rekeningjaar niet plaats.

De meest gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- 50 jaar nieuwbouw woningen, opstallen en bouwwkundige constructies
- 50 jaar persleidingen
- 40 jaar voor nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- 25 jaar voor drukrioleringen;
- 25 jaar voor renovatie, restauratie woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- 20 jaar armaturen openbare verlichting, aanleg en renovatie speelterreinen;
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen en riool gemalen;
- 10 jaar voor veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair, speeltoestellen;
- 8 jaar voor tractoren en bedrijfswagens buitendienst
- 8 jaar voor zware transportmiddelen; aanhangwagens; schuiten; personenauto's; lichte motorvoertuigen;
- 5 jaar droogpakken brandweer
- 5 jaar automatiseringsapparatuur
- activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen.

Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd, er wordt echter niet op afgeschreven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Op grond van de gewijzigde BBV moeten met ingang van 1 januari 2017 investeringen met een maatschappelijk nut geactiveerd worden. Alleen die investeringen komen daarvoor in aanmerking die geen inkomsten voor de gemeenten genereren of verkoopbaar zijn en die betrekking hebben op de openbare ruimte en waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Dit zijn infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken. Een investering met een maatschappelijk nut dat kleiner of gelijk aan € 15.000 of met een meerjarig nut dat zich over minder dan drie jaar uitstrekt wordt niet geactiveerd.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g worden opgenomen tegen nominale waarde. Indien nodig is vanuit een voorziening voor verwachte oninbaarheid een afboeking in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, dan zal afwaardering plaatsvinden.

Bijdragen aan activa van derden kunnen (in overeenstemming met artikel 61 BBV) worden geactiveerd, maar zullen zoveel als mogelijk ineens worden gedekt ten laste van de reservepositie. Indien de bijdragen worden geactiveerd zullen deze worden gewaardeerd op het bedrag van de

verstrekke bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen zullen dan worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien er sprake is van grote projecten welke zijn onderverdeeld in duidelijk herkenbare delen en pas op het moment dat alle verkopen hebben plaatsgevonden en de nog te maken kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Conform artikel 41 van het BBV wordt onder de vaste passiva verstaan het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening.

Reserves

De raad heeft een nieuwe Notitie Reserves & Voorzieningen vastgesteld in 2017, deze notitie volgt het BBV wat betreft het onderscheid in algemene reserves, bestemmingsreserves en overige bestemmingsreserves. Ook het begrip voorzieningen wordt hierin nader toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Aan de voorzieningen wordt geen rente toegerekend, alleen aan de "voorziening onderhoud begraafplaatsen", welke tegen contante waarde is opgenomen kan rente worden toegerekend. De voorzieningen gevormd door middelen van derden met een specifiek bestedingsdoel mogen niet langer als voorziening worden gezien, maar moeten in de balans worden opgenomen onder de overlopende passiva.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva wordt verstaan de netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling van de balans het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Indien nodig is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Niet uit de balans blijvende (financiële) verplichtingen

In de toelichting op de balans wordt een zo getrouw mogelijk beeld geschetst van verplichtingen die de gemeente is aangegaan maar die niet uit de balans blijken.

Grondslagen resultaat

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geschieden op basis van raadsbesluiten, het jaarresultaat wordt na vaststelling van de rekening verdeeld conform het door de raad genomen besluit.

Toelichting op de balans

Per onderdeel lichtten we de opvallende wijzigingen toe.

Immateriële vaste activa

Er zijn in 2018 geen immateriële vaste activa op de balans die aan deze voorwaarden voldoen.

Financiële vaste activa

Bedragen * € 1.000,-

	Boekwaard e 31-12- 2017	Vermeerdering en	Vermindering en	Afschijvinge n/ aflossingen	Boekwaard e 31-12- 2018
<i>Kapitaalverstrekkingen aan</i>					
<i>deelnemingen:</i>					
Aandelen Alliander	45				45
Aandelen ontwikkelingsbedrijf NHN	1				1
Aandelen BNG	70				70
<i>Overige langlopende leningen u/g:</i>					
Stimuleringsfonds koopwoningen	2.313				2.313
Duurzaamheidsmaatregel en	318			43	275
Totaal	2.749			43	2.706

Aandelen Alliander

Koggenland heeft sinds 2017 125.049 aandelen Alliander (was GKNH). De waarde van deze aandelen zijn opgenomen op de balans.

Materiële vaste activa

Vaste activa

De vaste activa bestaan uit de immateriële vaste activa, materiële vaste activa en de financiële vaste activa. Per onderdeel lichtten we de opvallende wijzigingen toe. De immateriële vaste activa bestaan uit de kosten voor onderzoek en ontwikkeling. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze geactiveerd worden. Er zijn in 2018 geen immateriële vaste activa die aan deze voorwaarden voldoen.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen * € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden en terreinen	5.773	105	212		5.666
Woonruimten	32.435	1.285	1.762	952	31.005
Bedrijfsgebouwen	18.457	233		976	17.714
Vervoersmiddelen	15			15	0
Machines, apparaten en installaties	2.016	94		212	1.898
Overige materiële vaste activa	2.022	240		397	1.865
Totaal	60.719	1.957	1.974	2.552	58.149

De investeringen bestaan uit:

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Besteeld in 2018
Oliesloot	33
Notenggaard	962
Ursem	288
West 108 Avenhorn	157
Voorbereiding Kindcentrum Avenhorn	75
Overige speeltuinen, machines en automatisering	442

Investerings met economisch nut waarvoor heffing kan worden geheven:

	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Hondenoverlast	11			4	7
Riolering	1.957			173	1.784
Begraafplaatsen	13			1	12
Totaal	1.981			178	1.803

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut:

	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Investerings maatschappelijk nut	64	5		2	67

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden bestaan uit de bouwgronden in exploitatie en overige gronden in bewerking. De niet in exploitatie genomen gronden staan onder de materiële vaste activa. Het totaaloverzicht van de voorraden ziet er als volgt uit:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Boekwaarde 31-12-2017	Inv./kosten	Opbrengsten	Resultaat/winst neming	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Grond- en hulpstoffen:						
- in exploitatie genomen gronden	-653	951	1.337			-1.039
- Overig	-4	102				98
Totaal	-657	1.053	1.337	0	0	-941

Het verloop van de in exploitatie genomen bouwgronden zijn als volgt gespecificeerd:

*Bedragen * €
1.000*

	Boekwaarde 31-12-2017	Inv./kosten	Opbrengsten	Resultaat/winst neming	Verliesneming	Boekwaarde 31-12-2018
Lijsbeth Tijs	-1.439	107	447			-1.779
Hofland II	-1.114	47	423			-1.490
Buitenplaats de Burgh	1.580	130	332			1.378
De tuinen		622	1			621
Locatie Langereis*	321	45	134			232
Totaal	-653	951	1.337	0	0	-1.039

Voor de locatie Langereis is een verliesvoorziening getroffen. Deze is zichtbaar op de passiva zijde van de balans onder voorzieningen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of minder bestaan uit:

Bedragen * € 1.000,-

Omschrijving	Balanswaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2018	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen				
- Debiteuren	327	327	-	300
<i>Subtotaal</i>	<i>327</i>	<i>327</i>	<i>-</i>	<i>300</i>
Overige vorderingen:				
- Debiteuren belastingen	207	207	-	284
- Debiteuren woningbedrijf	1.319	1.319	-	1.872
- Debiteuren bijstand	87	98	14	84
- Overige debiteuren	470	527	105	421
<i>Subtotaal</i>	<i>2.083</i>	<i>2.151</i>	<i>119</i>	<i>2.662</i>
Overige uitzettingen:				
- Rekening courant Werksaam	168	626	374	252
- Schatkistbankieren	5.791	5.791		5.993
<i>Subtotaal</i>	<i>5.960</i>	<i>6.417</i>	<i>374</i>	<i>6.245</i>
Totaal	8.370	8.895	494	9.206

De post debiteuren algemeen bestaat uit diverse vorderingen en inclusief de algemene vorderingen Woningbedrijf. De gemeente hanteert een betaaltermijn van 30 dagen. Indien de vordering niet binnen de betaaltermijn ontvangen is start het invorderingstraject. Wanneer de verwachting is dat een vordering oninbaar is, verklaren we deze post dubieus met het oog op het voorzichtigheidsprincipe.

Het openstaande bedrag per 31-12-2018 is € 526.728. Hiervan is € 105.417 dubieus verklaard. Dit zijn diverse kleine dwangsommen en voor € 103.025 een bouwbedrijf die failliet is gegaan. Voor de overige openstaande debiteuren geldt dat ze in 2018 betaald hebben, een betalingsregeling hebben getroffen of in het invorderingstraject zitten.

De vorderingen op openbare lichamen zijn vorderingen van het Ministerie, de provincie en andere gemeenten.

Schatkistbankieren

Uitzettingen in 's Rijks Schatkist

Onder Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar vallen de schatkist middelen. Omdat we moeten voldoen aan Wet verplicht schatkistbankieren, zijn we verplicht om overtollige middelen te storten in de schatkist van het Rijk.

Gelden boven het drempelbedrag worden dagelijks uitgezet bij het Rijk. Het drempelbedrag is 0,75% van het begrotingstotaal. Per kwartaal berekenen we wat we hebben uitgezet bij het Rijk. Deze berekening ziet er als volgt uit:

Schatkistbankieren
verloopoverzicht:

Schatkistbankieren	1e kwartaal 2018	2e kwartaal 2018	3e kwartaal 2018	4e kwartaal 2018
Drempelbedrag 2018	291	291	291	291
Buiten de schatkist gehouden	230	229	217	224
Ruimte onder drempelbedrag	61	62	75	67
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

*Bedragen * € 1.000,-*

	Saldo 1-1-18	Saldo 31-12-18
Kassaldo	2	2
Banksaldo	283	2.545
Totaal	285	2.547

Overlopende activa

Bedragen * € 1.000,-

	Saldo 1-1-18	Saldo 31-12-18
Vooruitbetaalde bedragen	750	687
Nog te ontvangen bedragen	4.329	535
Nog te ontvangen BCF		2.257
Overige overlopende activa	49	65
Totaal	5.128	3.545

Toelichting opgenomen bedragen:

Vooruitbetaalde kosten

Vooruitbetaalde kosten zijn facturen geboekt met factuurdatum 2018, waarvan de kosten betrekking hebben op 2019. Dit zijn kosten voor licenties, abonnementen, dienstverlenings overeenkomsten en verzekeringen.

Nog te ontvangen bedragen

- SVN Stimuleringsfonds Volkshuisvesting duurzaamheidsleningen rente en aflossingen van € 42.628.
- De gemeente Koggenland had tot voor kort 147 aandelen in de NV Gasbedrijf Kop Noord-Holland (GKNH). De aandeelhouders in deze NV hebben medio juni 2017 besloten de NV te liquideren. Het bedrag aan dividend 2016 € 58.000 is nog niet ontvangen. De NV in liquidatie wil eerste de verplichtingen afhandelen, waaronder de definitieve aanslag voor de vennootschapsbelasting.
- Overige bedragen bestaan uit diverse gebruiksvergoedingen van verenigingen, een afrekening bijdrage van De Som, Vangnet participatiewet en BUIG BBZ.

Nog te ontvangen BCF

Het BTW compensatiefonds (hierna BCF) is een fonds waardoor Gemeenten de betaalde btw over de wettelijke overheidstaken terug kan vorderen. Hiervoor wordt éénmaal per jaar BCF aangifte voor gedaan. Dit is het bedrag wat op de balans staat ad € 2,26 miljoen.

Overige overlopende activa

Overige overlopende posten bestaan uit onder andere kosten IZA zorgverzekering en Zorgteam Koggenland voorschotten.

Eigen vermogen

Bedragen * € 1.000,-

	Saldo 1-1- 2018	Toevoeging	Onttrekking	Bestemmings resultaat 2017	Dekking kapitaallasten	Saldo 31-12- 2018
<i>Algemene reserve</i>						
- Algemene reserve	21.079	76	13.292	586	250	8.199
- Alg.res. Woningbedrijf	13.207			966		14.173
- Alg. res.grondbedrijf	3.038			50		3.088
<i>Bestemmingsreserve</i>						
- Stads- en dorpsvernieuwing	182		11			171
- Bevordering vitaal platteland	967		40			927
- Bovenwijkse voorzieningen	1.208	13				1.221
- Ruimtelijke ontwikkelingen	1.319					1.319
- Onderwijshuisvesting		13.000	450			12.550
- Digitale transformatie De Som				350		350
- Deelfonds sociaal domein	3.890	589	1.458	290		3.311
<i>Resultaat na bestemming:</i>						
- Algemene dienst	1.276					1.343
- Woningbedrijf	982					1.243
Totaal	47.147	13.678	15.251	2.242	250	47.895

Aard en reden van de reserves

Algemene reserve: financiële buffer voor het opvangen van niet structurele risico's, waarvoor geen reserve of voorziening gevormd is (onderdeel weerstandsvermogen). De reserves van het woningbedrijf en grondbedrijf vallen ook onder de algemene reserves.

Nieuw ingestelde reserves:

Reserve Digitale transformatie De Som:

Ingesteld via de resultaatbestemming jaarrekening 2017.

Reserve onderwijshuisvesting Avenhorn:

Reserve voor realisatie Kindcentrum Avenhorn

Lopende reserves:

Reserve stads- en dorpsvernieuwing:

Financiële buffer voor de verlening van subsidie en bijdragen, overeenkomstig de verordening, voor het in stand houden van beeldbepalende panden in de gemeente.

Reserve bevordering vitaal platteland:

Voor de vitaliteitsimpuls van de kleine kernen voor het versterken van de samenleving in alle facetten.

Reserve bovenwijkse voorzieningen:

Financiering van projecten teneinde de leefbaarheid in de dorpen van de gemeente te behouden en vergroten

Reserve ruimtelijke ontwikkelingen:

Een bijdrage leveren aan de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.

Reserve deelfonds sociaal domein:

Gedurende 3 jaar monitoring van de effecten van de transities Wmo, jeugd en participatie t.b.v. verantwoording naar het rijk om de financiële effecten per gemeente in beeld te krijgen.

Opgeheven reserves:

Geen

Voorzieningen

Bedragen * € 1.000,-

Voorzieningen	Saldo 1-1-2018	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2018
<i>Onderhoudsvoorzieningen</i>					
Fonds onderhoud huurwoningen	78	16			94
Gemeentelijke gebouwen	2.695	255		1.167	1.783
Begraafplaatsen	227	25		15	237
Onderhoud openbaar groen		205		172	33
Onderhoud bruggen		134			134
Openbare verlichting	805	125		105	825
Riolering	10.593			22	10.571
<i>Overige voorzieningen</i>					
APPA gewezen wethouder	130			11	119
APPA pensioenverplichtingen	163	45			208
APPA voormalig personeel	31				31
Onderhoud wegen	534	822		770	586
Provinciale gelden Dorpsstraat	167				167
Grondexploitaties	251				251
<i>Door derden beklemde middelen met een bestedingsverplichting</i>					
Wijksteunpunt Spierdijk	60			1	59
Totaal	15.733	1.627	0	2.263	15.097

Aard en reden van de voorzieningen

Nieuwe voorzieningen

Voorziening onderhoud openbaar groen

Egalisatie van de kosten van onderhoud openbaar groen

Voorziening onderhoud bruggen

Egalisatie van de kosten van onderhoud bruggen

Lopende voorzieningen:

Onderhoud fonds huurwoningen Woningbedrijf:

Financiële buffer ter voorziening in de kosten van (glas)schade & servicekosten van woningen van het woningbedrijf.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Egalisatie en financiële buffer voor de kosten van (groot) onderhoud van de gemeentelijke gebouwen.

Onderhoud begraafplaatsen:

Egalisatie van kosten van onderhoud in exploitatie van de begraafplaatsen

Onderhoud openbare verlichting:

Egalisatie van de kosten van onderhoud aan de openbare verlichting

Riolering:

Ingesteld n.a.v. de notitie BBV. Het saldo van de baten en lasten riolering wordt hierin gestort.

Overige voorzieningen:

Algemene Pensioenwet Politieke ambtsdragers (APPA) pensioenverplichting voormalig personeel:
In verband met het nog te vormen Appa fonds wordt € 30.500 toegevoegd aan de pensioenverplichting voor het voormalig personeel.

Voorziening APPA gewezen wethouder

Gewezen wethouder: geormerkt geld nog te betalen pensioenverplichting politieke ambtsdragers.

Appa pensioenverplichtingen:

Reservering Pensioenopbouw wethouders in eigen beheer.

Appa voormalig personeel:

Reservering pensioenverplichting wethouder.

Voorziening onderhoud wegen:

Egalisatie en financiële buffer voor de kosten van onderhoud wegen.

Provinciale gelden Dorpsstraat 65-67 Obdam

Ter reservering van ontvangen gelden van provinciale subsidie ten behoeve van Dorpsstraat 65-67 Obdam

Grondexploitaties

Dit betreft het verlies van de locatie Langereis. De € 251.000 is gevoed vanuit de reserve grondexploitaties.

Opgeheven voorzieningen:

Geen

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Bedragen * € 1.000,-

	Stand 31- 12-2017	Vermeerderingen Aflossingen	Stand 31-12- 2018
Onderhandse geldleningen van:			
Binnenlandse banken	8.288	2.024	6.264
Waarborgsommen	310	66	244
Totaal:	8.598	0	6.508

Waarborgsommen

De waarborgsommen bestaan uit Bouwrijp maken Vredemaker IV en WBS leningen Woningbedrijf.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Bedragen * € 1.000,-

	Saldo 1-1- 2018	Saldo 31-12- 2018
Banksaldi	172	2.405
<i>Overige schulden:</i>		
- Crediteuren	1.044	1.301
- Crediteuren woningbedrijf	85	33
- Vooruitontvangen BWS subsidie	26	46
Totaal:	1.327	3.785

Overlopende passiva

Bedragen * € 1.000,-

Omschrijving	Saldo 1-1- 2018	Saldo 31- 12-2018
Nog te betalen bedragen	3.164	2.493
Nog te betalen afgesloten complexen	7	20
Nog te betalen facilitair grondbeleid	184	179
Netto uitbetaald salaris	4	0
BTW/BCF onderzoek 2011 t/m 2015	178	0
Personeel afdracht belastingen	469	543
Tussenrekening Innen		2
Soza betalingen onderweg	29	0
Rente transitoria	68	57
Vooruitontvangen bedragen	4	9
<i>Overige specifieke uitkeringen:</i>		
- Provincie Noord Holland	12	0
- Ministerie	396	462
- MOBW gelden	0	32
Totaal:	4.514	3.798

Onder overlopende passiva vallen de nog te betalen bedragen:

De grootste post bij het onderdeel nog te betalen bedragen zijn de betalingen van de onderdelen jeugdzorg en WMO. We moeten nog ruim 2 miljoen betalen aan de verschillende zorgaanbieders. Hiervoor ontvangen we in 2019 nog een rekening.

De andere opgenomen posten zijn een bedrag van € 467.000 aan Werksaam voor de BUIG, een nog te betalen bedrag voor schoolkinderenvervoer, diverse inhuur bijdragen aan regio gemeenten en een energie teruggave aan een vereniging.

De overige posten bestaan uit verplichtingen van uitgevoerde werkzaamheden waarvan de factuur nog niet in 2018 is ontvangen.

Nog te betalen Kwakelweg, de rente transitoria, loonheffing december 2018 en de bedragen van de Provincie en het Ministerie zijn nog verplichtingen van nog te betalen bedragen.

Verloop overzicht provincie en ministerie:

*Bedragen * € 1.000,-*

Omschrijving	Saldo	1-1-2018	Toevoeging	Besteed in 2018	Saldo 31-12-2018
Ministerie subsidie verhoogde asiel instroom		196	72	6	262
Ministerie VROM inz. Distriport		200			200
<i>Provincie Noord Holland:</i>					
- Herinrichting Obdam		15		15	0
- Poststraat		-5	5		0
- Veilig herinrichten T. vd Meerstraat		1		1	0
Totaal:		407	77	22	463

Waarborgen

*Bedragen * € 1.000,-*

Omschrijving	Saldo 1-1-2018	Toename	Aflossing	Saldo 31-12-2018	Gewaarborgd door gemeente
Instellingen / verenigingen	159		36	123	123
HVO ambtenaren	457		248	209	209
Garantstelling hypotheek eigen woning	2.147		387	1.760	774
Waarborg sociale woningbouw	21.793		88	21.705	10.971
Totaal:	24.556	0	759	23.797	12.077

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente heeft aan diverse instellingen, maatschappelijke objecten en hypotheekverstrekkers garantstellingen afgegeven, deze worden buiten de balans gehouden.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

In 2011 is ingestemd met de betalingsregeling gemeentelijke bijdrage voor de N23 (West Frisia weg). In 2013 hebben wij besloten om een eerste termijn van 80% uit te betalen en ultimo 2018 de slottermijn van 20%. De verplichting zal door de indexering uitkomen op een bedrag van ca. € 500.000.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente heeft zich voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende verplichtingen. De grootste verplichtingen zijn contracten met betrekking tot de Wmo en jeugd.

De Sisa bijlage

Ministerie van Binnenlandse Zake
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2018	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft	I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 01</i>	I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 02</i>	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 03</i>	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 04</i>	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 05</i>	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

		uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2017 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(c ode) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T-1) IOAW inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 06</i>
1	061598	Gemeente Koggenland	€ 2.661.503	€ 72.169	€ 87.052	€ 0	€ 14.690	

		Hieronder verschijnt de gemeente(c ode) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 07</i>	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 08</i>	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 09</i>	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 10</i>	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 11</i>	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 12</i>
1	061598 Gemeente Koggenland	€ 0	€ 5.178	€ 184	€ 0	€ 58.712	
	Hieronder verschijnt de gemeente(c ode) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) inclusief geldstroom					

			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)				
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 13</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 14</i>				
		1	061598 Gemeente Koggenland	€ 0				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) _gemeentedeel 2018 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			

		hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) _totaal 2017 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3A /</i>	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 02</i>	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 03</i>	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 04</i>	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 05</i>	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 06</i>

		geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	01					
			1	061598 Gemeente Koggenland	€ 8.783	€ 24.048	-€ 90.449	€ 10.387
			Hieronder verschijnt de gemeente(c ode) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) Bob inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		

			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10</i>
1	061598	Gemeente Koggenland	€ 0	€ 0	€ 0	

De controleverklaring van de accountant

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Wilhelminapark 29
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Koggenland

A Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeente Koggenland gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeente Koggenland op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen waaronder de gemeentelijke verordeningen zoals opgenomen in het vigerende normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2018;
- de balans per 31 december 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het gemeentelijk controleprotocol en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (Wnt) 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Koggenland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties, de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves.

B Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen, en diverse bijlagen;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is, zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen zoals opgenomen in het vigerende normenkader van de gemeente Koggenland.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Bado, het gemeentelijke controleprotocol, de Regeling Controleprotocol Wnt 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afwijking dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vesti-

gen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Haarlem, 17 juni 2019
Reg.nr.: 103020/215/411/1391
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend, mr. drs. J.C. Olij RA.

Financiële overzichten

Vrije dekkingsmiddelen

Cijfers x € 1.000

Taakveld	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2018 na wijz.	Rekening 2018
Treasury	106	113	131	144
OZB woningen	2.045	1.833	1.819	1.907
OZB niet-woningen	613	771	766	749
Belastingen overig	30	30	30	29
Algemene uitkering incl. Sociaal domein	23.319	25.170	25.177	24.800
Overige baten en lasten	-	20	120	-
Totaal	26.112	27.936	28.043	27.629

Baten en lasten cf BBV

cijfers x € 1.000				
Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	V/N
Programma Dienstverlening & Bestuur (*)	2.139	10.653	8.515	N
Programma Welzijn & Zorg	3.867	18.237	14.370	N
Programma Wonen & Ondernemen	9.655	15.051	5.396	N
Algemene dekkingsmiddelen	35.434	876	34.557	V
Overhead	1.670	7.064	5.394	N
Heffing VPB			-	
Bedrag onvoorzien		120	120	N
saldo van baten en lasten	52.765	52.001	764	V
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:				
Programma Dienstverlening & Bestuur	208	-	208	V
Programma Welzijn & Zorg	2.134	589	1.545	V
Programma Wonen & Ondernemen	159	89	70	V
resultaat	55.265	52.678	2.587	V

(*) is saldo excl. algemene dekkingsmiddelen, overhead, heffing VPB en onvoorzien.

Taakvelden begroting 2018

Programma Dienstverlening & Bestuur

Nummer	Omschrijving	V/N	Primaire begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Saldo 2018
0-1	Bestuur	N	1.242	1.274	1.219
0-10	Mutaties reserves	V	728	14.109	1.823
0-2	Burgerzaken	N	145	145	238
0-4	Overhead	N	5.405	5.608	5.636
0-5	Treasury	V	182	201	215
0-61	OZB woningen	V	2.275	2.256	2.355
0-62	OZB niet-woningen	V	395	395	373
0-64	Belastingen overig	N	72	72	73
0-7	Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	V	24.957	25.464	25.083
0-8	Overige baten en lasten	V	1.300	1.250	1.992
1-1	Crisisbeheersing en brandweer	N	1.453	1.494	1.420
1-2	Openbare orde en veiligheid	N	375	416	287
3-2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	N			

Programma Welzijn & Zorg

Nummer	Omschrijving	V/N	Primaire begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Saldo 2018
4-1	Openbaar basisonderwijs	N	7	7	
4-2	Onderwijshuisvesting	N	861	13.871	1.314
4-3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	N	1.131	1.095	926
5-1	Sportbeleid en activering	N	52	52	78
5-2	Sportaccommodaties	N	589	672	709
5-3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	N	118	118	112
5-4	Musea	N	20	26	18
5-5	Cultureel erfgoed	N			11
5-6	Media	N	369	366	372
5-7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	N	1.588	1.689	1.367
6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	N	863	796	633
6-2	Wijkteams	N	1.427	1.490	1.097
6-3	Inkomensregelingen	N	1.180	1.198	1.204
6-4	Begeleide participatie	N	3.086	3.097	2.895
6-5	Arbeidsparticipatie	N	22	22	83
6-6	Maatwerkvoorziening (WMO)	N	695	755	663
6-71	Maatwerkdienstverlening 18+	N	570	545	893
6-72	Maatwerkdienstverlening 18-	N	3.511	3.511	4.059
6-81	Geëscaleerde zorg 18+	N	50	50	47
6-82	Geëscaleerde zorg 18-	N	656	656	627
7-1	Volksgezondheid	N	865	927	932

Programma Wonen & Ondernemen

Nummer	Omschrijving	V/N	Primaire begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Saldo 2018
2-1	Verkeer en vervoer	N	2.069	2.139	2.142
2-5	Openbaar vervoer	N	7	7	
3-1	Economische ontwikkeling	N	113	113	114
3-3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	N	17	17	16
3-4	Economische promotie	N	45	57	64
7-2	Riolering	N	141	141	137
7-3	Afval	V	204	205	166
7-4	Milieubeheer	N	602	704	577
7-5	Begraafplaatsen en crematoria	V	37	37	39
8-1	Ruimtelijke ordening	N	645	620	305
8-2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	N	113	188	144
8-3	Wonen en bouwen	V	26	20	952

Overhead

Bedragen x € 1.000		Primaire begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Lasten	Informatievoorziening en automatisering	1.476	1.476	1.492
Lasten	Facilitaire zaken	419	397	377
Lasten	Huisvesting	682	676	694
Lasten	Overige personeelskosten	540	619	665
Lasten	Financiële administratie	43	43	35
Lasten	Salariskosten overhead	3.440	3.440	3.655
Lasten	Juridische zaken	78	88	146
Totaal	Lasten	6.678	6.740	7.064
Baten	Doorrekening kostenplaatsen	1.193	1.419	1.497
Baten	Verhuur gebouwen	72	72	73
Baten	Juridische zaken	-	-	100
Baten	Baten P,B,C	8	8	-
Totaal	Baten	1.273	1.498	1.670
Saldo	Overheadkosten	5.405	5.241	5.394

Toevoegingen en onttrekkingen aan / van reserves

Bedragen x € 1.000						
Programma/beleidsveld	Primaire begroting 2018		Begroting na wijz. 2018		Rekening 2018	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Dienstverlening & Bestuur:						
algemeen bestuur	0	0	0	25	0	52
bedrijfsvoering	0	0	0	197	0	156
burgerzaken	0	0	0	0	0	0
dekkingsmiddelen	0	471	0	300	0	0
openbare orde ca.	0	0	0	0	0	0
Totaal programma D&B	0	471	0	522	0	208
Welzijn & Zorg:						
Inkomensvoorzieningen	0	100	0	22	34	46
Jeugd 0-23 jaar	0	0	0	13.940	47	1.938
Kunst, cultuur ca.	0	0	0	0	0	0
Sport, recreatie ca.	0	0	0	94	0	121
Zorg & voorzieningen	0	546	280	0	508	29
Totaal programma W&Z	0	646	280	14.056	589	2.134
Wonen & Ondernemen:						
Omgevingstaken	0	75	0	100	70	24
Grondbedrijf	0	107	0	75	13	0
Woningbedrijf	0	0	570	0	0	0
Openbare ruimte	570	0	0	207	6	135
Economie & Toerisme	0	0	0	0	0	0
totaal programma W&O	570	182	570	382	89	159
Totaal programma's	570	1.298	850	14.959	678	2.500
Saldo (voordelig)		728		14.109		1.823

Resultaat rekening/begroting voor en na bestemming

Omschrijving cijfers x € 1.000	Rekening 2017		Primaire begroting 2018		Begroting na wijziging 2018		Rekening 2018	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Resultaat voor bestemming		674	647		14.109			764
Mutaties reserves	1.055	2.638	570	1.298	570	14.679	678	2.500
Resultaat na bestemming	1.055	3.312	1.217	1.298	14.679	14.679	678	3.264
Positief saldo		2.257		82		-		2.586

Overzicht incidentele baten lasten

Bedragen x € 1.000

incidentele lasten:

Programma / omschrijving	Beleidsveld	Begr. Primair 2018	Rek.2018
Dienstverlening & Bestuur			
Juridische ondersteuning	Algemeen Bestuur	-	32
Uitgaven kredieten WF-7	Algemeen Bestuur	-	47
Uitgaven krediet AVG	Bedrijfsvoering	-	26
Personele kosten ivm vacatures en ziekteverzuim	Bedrijfsvoering	-	311
Harmonisatie applicatielandschap	Bedrijfsvoering		38
Uitbreiding BOA functie	Openbare orde & veiligheid	25	26
Af: Dekking van uitgaven door reserves	Alle beleidsvelden D&B	-	111
<i>Totaal incidentele lasten D&B</i>		<i>25</i>	<i>369</i>
Welzijn & Zorg			
Extra budget re integratie	Inkomensvoorzieningen	100	46
Werksaam afrekening 2017	Inkomensvoorzieningen	-	14
Bijdrage bredeschool avenhorn- de goorn	Jeugd 0-23 jr	-	450
Project JOGG	Jeugd 0-23 jr	-	6
Herinrichting entree zwembad Buitenmeere	Sport,recreatie & sportacc.	-	27
Installatie TSA zwembad	Sport,recreatie & sportacc.	-	12
Schrofmachine en afdekvloer sporthal	Sport,recreatie & sportacc.	-	27
doorbetaling CN energienota sportvereniging	Sport,recreatie & sportacc.	-	57
Subsidie kleedruimte Victoria O	Sport,recreatie & sportacc.	-	29
Opwaardering recr.vaarroute	Sport,recreatie & sportacc.	-	11
Dementievriendelijke gemeente	Zorg & voorzieningen	8	1
Uitgaven beschermd wonen	Zorg & voorzieningen	-	32
Nota lokaal gezondheidsbeleid	Zorg & voorzieningen	-	18
Af: Dekking van uitgaven door reserves	Alle beleidsvelden W&Z	100	719
<i>Totaal incidentele lasten W&Z</i>		<i>8</i>	<i>10</i>
Wonen & Ondernemen			
Omgevingswet	omgevingstaken	75	4
Subsidie beeldbepalende panden	omgevingstaken	-	11
Zonne-energie	omgevingstaken	25	9
Krediet de Tuinen	grondbedrijf	75	-
Investering oeverwaluwland	Openbare ruimte	7	-
Verkeersveilige schoolomgeving	Openbare ruimte	-	10
Subsidies	Economie & Toerisme	4	-
Dotatie voorziening bruggen	Openbare ruimte	-	134
Af: Dekking uit reserves	Alle beleidsvelden W&O	82	24
<i>Totaal incidentele lasten W&O</i>		<i>104</i>	<i>144</i>
Totaal incidentele lasten		137	523

incidentele baten:			
Programma	Beleidsveld	Begr. 2018	Rek.2018
Dienstverlening & Bestuur			
Subsidie Hostmanship	Algemeen Bestuur	-	10
Schadevergoeding	Algemeen Bestuur	-	100
Tariefsonderhandeling softwareleverancier	Bedrijfsvoering	-	260
BTW onderzoek	Algemene Dekkingsmiddelen	-	178
Vrijval post structurele begrotingsruimte en post onvoorzien	Algemene Dekkingsmiddelen	-	211
Bijdr. dotatie voorz. openbaar groen	Algemene Dekkingsmiddelen	-	100
Teruggave veiligheidsregio risicobeheersing 2016	Openbare orde & veiligheid	-	28
<i>Totaal incidentele baten D&B</i>		-	<i>887</i>
Welzijn & Zorg			
Ontvangen bijdrage SMW 2017	Inkomensvoorzieningen	-	10
Creditnota energie sportvereniging	Sport,recreatie & sportacc.	-	57
Uitkering beschermd wonen	Zorg & voorzieningen	-	32
<i>Totaal incidentele baten W&Z</i>		-	<i>99</i>
Wonen & Ondernemen			
Leges Omgevingswet	Omgevingstaken	100	240
Subsidie restauratiefonds	Omgevingstaken	-	5
Vorbereidingskrediet de Tuinen	Omgevingstaken	-	70
Boekwinst woningbedrijf	Woningbedrijf	-	1.113
Winstuitkering Buitenplaats	Grondexploitaties	700	-
Verkopen openbaar groen kavels Zuidermeer	Openbare ruimte	-	269
Parkeerplaatsen Obdam met provinciale subsidie	Openbare ruimte	-	6
Af: Dekking uit reserves	Alle beleidsvelden W&O	-	76
<i>Totaal incidentele baten W&O</i>		<i>800</i>	<i>1.627</i>
Totaal incidentele baten		800	2.612
Saldo incidentele lasten en baten (voordelig)		663	2.090

Berekening Emu-saldo

Bedragen x € 1.000		primaire begroting 2018	begroting 2018 na wijziging	rekening 2018
Nummer	Omschrijving			
1.	exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (bbv. Art 17c)	-647	-14.109	40
2.	afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.744	2.720	2.753
3.	bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	1.252	1.457	1.451
4.	Investerings in vaste activa die op de balans worden geactiveerd	505	3.309	768
5 & 6	niet opgenomen, niet van toepassing voor de gemeente Koggenland	-	-	-
7.	aankoop van gronden en de uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet in de exploitatie staan)	355	5.754	427
8.	baten bouwgrondexploitatie voor zover niet op de exploitatie verantwoord	527	8.298	1.361
11.	verkoop effecten c.q. aandelen	-	-	-
Totaal		3.016	-10.697	4.409

Bij een negatief saldo is er in het algemeen sprake van een vorderingen tekort: er wordt dan meer uitgegeven dan er ontvangsten zijn. Dit was in de begroting van 2018 het geval door het beschikbaar stellen van het krediet voor de realisatie van het Kindcentrum in Avenhorn en de dekking uit de reserve.

Jaarrekening woningbedrijf 2018

Bedragen x € 1.000			
Omschrijving	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Huurontvangsten	5.026	5.268	5.108
Vergoedingen	19	21	19
Overige baten	-	-	9
Boekwinst verkoop woningen	1.113	400	1.145
Bedrijfsopbrengsten	6.158	5.689	6.281
BEDRIJFSLASTEN			
Afschrijvingen	952	967	910
Onderhoudslasten	922	1.200	1.381
Huurderving leegstand	25	35	51
Huurderving oninbaar	2	5	6
Overige bedrijfslasten:			
Belastingen	219	201	191
Verhuurdersheffing	669	682	625
Diverse kosten	96	69	105
Doorberekende uren	378	276	310
Bijdrage Algemene dienst	1.595	1.626	
Bedrijfslasten	4.857	5.061	3.579
RENTEPOSTEN			
Rentebaten	2	1	2
Rentelasten	60	59	1.722
Renteresultaat	58	58	1.720
Bedrijfsresultaat			
voordelig	1.243	570	982